

Epistola lui Pavel către

Coloseni

Ghid de Studiu - 2023
Biserica "Sfânta Treime" București

EPISTOLA APOSTOLULUI PAVEL CĂTRE COLOSENI

Ghid de studiu biblic: **COLOSENI**

Biserica Baptistă Sfânta Treime București

Liviu Căprar
Eduard Ologeanu
Octavian Baban

Conținut

EPISTOLA APOSTOLULUI PAVEL CĂTRE COLOSENI.....	2
PARTEA 1: PREZENTAREA EPISTOLEI CĂTRE COLOSENI	5
<i>Autorul și autenticitatea scrierii .....</i>	<i>5</i>
<i>Destinatarii și scopul cărții.....</i>	<i>6</i>
<i>Conținutul cărții și aspecte caracteristice .....</i>	<i>8</i>
<i>Planul lecțiilor din ghid.....</i>	<i>11</i>
PARTEA 2: STUDIUL BIBILIC.....	12
14 sept., Coloseni 1:1-12 (a) - Rugăciunea Bisericii (10-12).....	12
21 sept., Coloseni 1:13-23 (b) - Hristos Mântuitorul are înțâietate în toate (18-19)	17
28 sept., Coloseni 1:24-29 (c) - Taina vestirii Evangheliei (28-29)	22
05 oct., Coloseni 2:1-12 (a) - Puterea de a trăi o viață nouă (6-7).....	26
12 oct., Coloseni 2:13-23 (b) - Înțelepciunea lumii și înțelepciunea lui Dumnezeu (16-17)...	31
19 oct., Coloseni 3:1-14: Părăsește faptele firii și trăiește viața nouă (3).....	36
26 oct., Coloseni 3:15-25: Mărturia bună înseamnă relații frumoase (16-17)	41
2 nov., Coloseni 4:1-9: Viața sfântă răscumpără vremea (5).....	50
9 nov., Coloseni 4:10-18: Salutările sfinte și valoarea exemplului frățesc (12-13)	55

Partea 1: Prezentarea Epistolei către Coloseni

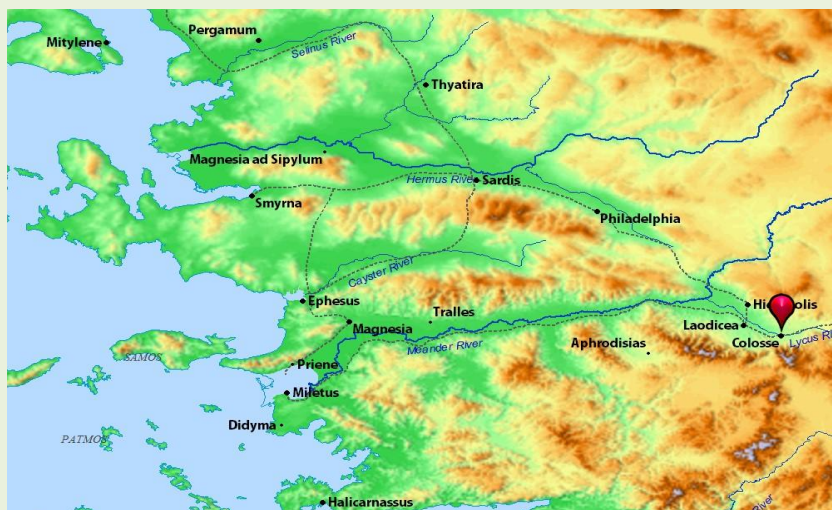
Epistola către Coloseni se încadrează în categoria de epistole „din temniță”, fiind scrisă, după toate evidențele, din închisoarea Romei (la fel ca Filipeni, Efeseni și Filimon – din prima întemnițare, la care se agaună 2 Timotei – din a doua întemnițare în Roma). Cu toate că în acea vreme cetatea Colose era un oraș a cărui glorie apusese și nici chiar Biserica din Colose nu avea o rezonanță prea mare, conținutul acestei scrisori este cât se poate de profund, cu implicații ce trec dincolo de timp, reprezentând cea mai minunată expunere a dumnezeirii lui Hristos. Cum doctrina dumnezeirii lui Isus Hristos este fundamentală pentru învățătura creștină, valoarea acestei scrieri este imensă. Geoffrey B. Wilson notează faptul că „această epistolă constituie unul din piscurile revelației despre Hristos din Noul Testament”. Cum toate epistolele sunt motivate de o cauză obiectivă, tot așa, prin harul lui Dumnezeu și problema din Colose a dat astfel naștere uneia dintre cele mai frumoase cărți centrate în Persoana și lucrarea Domnului Isus. Epistola are multe cuvinte și expresii specifice, profunde, cum ar fi „chipul Dumnezeului Celui nevăzut” și „Cel întâi născut dintre cei morți”. În mod demn de remarcat se observă că epistola către Coloseni nu conține nicio referință la Vechiul Testament.

Autorul și autenticitatea scrierii

Înainte de secolul al XIX-lea, nu a existat nicio contestare a faptului că apostolul Pavel este autorul acestei epistole. Dovezile interne se bazează pe cel puțin trei afirmații directe făcute de autorul scrisorii (1:1, 23; 4:18), iar conținutul este în perfectă concordanță cu aceste afirmații. Expunerea doctrinelor (cap. 1-2), urmată de transpunerea lor în practică (cap. 3-4), reprezintă o trăsătură caracteristică a apostolului Pavel. Există în același timp și o relație tematică și stilistică între Coloseni și Efeseni, care a primit diferite explicații. Unii sunt de părere că epistola către Coloseni a fost scrisă anterior celei către Efeseni, fiind folosită ca model pentru aceasta din urmă, în timp ce alte ipoteze susțin o scriere mai târzie pentru epistola către Coloseni, reluând aceleași teme din epistola către Efeseni, dar aplicate în contextul Bisericilor din cele trei orașe apropiate (Colose, Laodicea și Hierapolis), care se confruntau cu amenințarea unei erezii iudeo-

gnostice. Ambele epistole folosesc același vocabular specific, iar în limba greacă, cincizeci și cinci de versete sunt identice în cele două epistole. Poate că cea mai convingătoare dovadă de autenticitate este și puternica legătură dintre epistola către Coloseni și epistola către Filimon, epistolă acceptată unanim ca fiind paulină. Cinci dintre persoanele menționate în epistola către Filimon se regăsesc și în Coloseni (Aristarh, Marcu, Epafras, Luca și Dima, însoțitori ai lui Pavel). Ambele îl menționează pe Timotei în secțiunea salutarilor și în amândouă apare câte un scurt mesaj adresat lui Arhip (Coloseni 4:17; Filimon 2), iar sclavul Onisim este amintit și în Coloseni 4:9. Cu privire la hristologia redată în Coloseni, ea se îmbină perfect cu aceea din Filipeni. Prin urmare, paternitatea paulină a epistolei către Coloseni este cât se poate de bine sprijinită de dovezi și argumentată.

Destinatarii și scopul cărții

Cetatea *Colossae* era o localitate mică a provinciei Frigia, în regiunea cunoscută azi sub numele de Asia Mică, situată pe valea râului Lycus, afluent al râului Meander, la aproximativ 15 km est de Laodicea și la 20 km sud-est de Hierapolis sau Ierapole (4:13). Efesul se situa la aproape 180 km spre vest, iar față de mărimea lui, aceste cetăți erau așezări mici, dar cu o comunitate destul de puternică de

iudei. Pe această rută ce lega Efesus de Eufurat, cetatea Colose a adunat în mijlocul ei o populație pestriță, în mare parte politeistă. Locuitorii erau numiți „frigieni”, fiind formată din emigranți din toate regiunile Europei, greci veniți acolo pe vremea lui Alexandru Macedon, romani care reprezentau imperiul și evrei atrași de acest vad comercial pentru a se îmbogăți. Credința lor, asemenea efesenilor, îmbrățișa mai toate zeitățile imperiului. Printre locuitorii acestor ținuturi, au apărut creștini proveniți atât dintre neamuri cât și dintre evrei, trăind în acest context mixt de păgânism și iudaism. Acest amestec de grupuri etnice a adunat și diferite elemente religioase și de misticism oriental. Prin urmare, credința creștinilor din Colose era supusă atât presiunilor venite din partea iudeilor, cât și a grecilor. Din textul epistolei, se pot identifica cel puțin șase influențe religioase, cum ar fi: animism și superstiții, astrologie, credința în zeii romani sau greci, religia misterelor, iudaism și creștinism.

Cu toate că apostolul Pavel a ajuns în ținutul Frigiei de două ori (Fapte 16:6; 18:23), el nu s-a oprit niciodată în Colose. Sfinții din Colose nu i-au văzut deloc „fața în trup” (2:1). Conform textului din Coloseni 1:7, putem trage concluzia că cel care a adus Evanghelia în Colose a fost Epafras (52-55 d.Hr.), un colaborator credincios, plin de zel și foarte prețuit de Pavel, atins și maturizat de învățătura vestită de Pavel probabil în Școala lui Tiran din Efes (Fapte 19:8-10). Biserica din Colose a luat astfel ființă prin predicarea lui Epafras și prin mărturia lui Filimon care locuia acolo. Lucrarea lui Epafras s-a extins asupra tuturor cetăților din valea râului Lycus, iar râvna lui este recunoscută și lăudată de Pavel (4:12-13).

În timp ce Epafras se afla la Roma vizitându-l pe Pavel care era întemnițat acolo (4:3,10,12), ceva din relatarea lui i-a stârnit atenția și grija lui Pavel față de Biserica din Colose. Pe lângă veștile bune cu privire la credința, dragostea și propășirea colosenilor, Epafras i-a adus la cunoștință lui Pavel și pericolele la care erau expuși creștinii de acolo. În ce privește natura învățăturii greșite care începuse să-i afecteze pe credincioșii din Colose, aceasta ar trebui plasată undeva între iudaismul legalist și gnosticismul ascetic. Pavel folosește în scrisoarea lui termeni precum „filosofie”, „amăgiri deșarte”, „învățături începătoare” („principiile” păgâne), „plinătate”, „asprime față de trup”, toate acestea indicând că există un context legat de erezia gnosticismului. Interdicțiile de tip ascetic – „nu lua, nu gusta, nu atinge cutare lucru” (2:21), arată de asemenea o discuție de

fond despre reguli de închinare și ritualuri. Pavel se referă în epistolă în mod repetat și la ideea de tradiții sau învățături omenești, de tip păgân sau iudaic. Cetatea Colose devenise un creuzet al credințelor false, de aceea apostolul Pavel se simte nevoit să le atragă atenția creștinilor de aici despre pericolul depărtării de Dumnezeu. Conștientizând seriozitatea situației, reacția lui Pavel la informațiile primite de la Epafras a fost imediată.

Conținutul cărții și aspecte caracteristice

La vremea scrierii epistolei, gnosticismul apărut în biserica din Colose se manifesta ca un curent filosofic într-o formă incipientă, ce urma să ajungă la maximă înflorire abia după câteva decenii. Adepții gnosticismului pretindeau că posedă informații superioare, considerându-se mai „luminați” decât apostolii în probleme spirituale. Din punctul lor de vedere, Hristos nu deținea un loc primordial în ierarhia ființelor spirituale ce trebuiauenerate. Aceștia formulau o mulțime de speculații asupra lumii vizibile și asupra îngerilor, cărora le atribuiau o mai mare putere asupra creației, minimalizând astfel persoana lui Hristos, pe care o reduceau la rangul de simplă creatură. Împreună cu accentul pus pe filosofia greacă și pe o ierarhie a ființelor spirituale, exista în Colose și un amestec de practici iudaice și concepte creștine.

Chiar dacă nu este ușor să dăm un răspuns definitiv cu privire la identificarea învățăturii din Colose în contextul filosofiilor lumii greco-romane din primul secol, sunt câteva trăsături distincte ce pot fi deduse din textul epistolei, și anume:

- reguli cu privire la alimentație și la ținerea unor sărbători, printre care și Sabatul (2:16,21);
- experiențe extatice și ritualul închinării la îngeri (2:13);
- practicarea unui ascetism în vederea stăpânirii firii păcătoase (2:23);
- accesul la anumite taine spirituale, revelate sau descoperite doar unui grup de inițiați (1:9; 2:2-3,9-10);
- credința în rolul și influența unor ființe spirituale din Univers în stabilirea destinului uman (1:16; 2:8-10,15,20).

Nu este exclus ca aceste ființe spirituale să fi fost considerate ca emanații ale Divinității, asemenea concepțiilor din gnosticism, cu rolul de a stăpâni diverse domenii ale Universului creat. Prin urmare, se poate constata cu ușurință în această „filosofie” coloseană existența unor elemente gnostice, dar și accente ale iudaismului. W. M. Dunnnett sintetizează erezia din Colose prin următoarele trei caracteristici: era raționalistă și nega revelația (2:8) (1), era legalistă și îngredea libertatea creștină (2:16) (2) și se baza destul de mult pe o închinare nejustificată la îngerii și pe pretenții de cunoaștere superioară (2:18) (3).

Împotriva acestor erori și denaturări ale adevărului, se ridică Pavel, prezentând natura divină și supremă a lui Hristos ca Domn. Mesajul epistolei oferă creștinismului una din cele mai înalte concepții despre divinitatea și suficiența lui Isus Hristos întâlnite în literatură. Pavel atacă erezia la rădăcina ei, și anume, eșecul de a-i acorda rolul și creditul cuvenit persoanei și lucrării Domnului Isus. Pavel Îl prezintă pe Isus Hristos ca Fiul lui Dumnezeu, clarificându-I misiunea, poziția Sa în Univers, relația cu Biserica și nu în ultimul rând, suficiența Sa pentru toate nevoile spirituale ale omului. Tema cărții ar putea fi sintetizată ca referindu-se la *„superioritatea, pre-existența veșnică și suficiența lui Isus Hristos în lucrarea de mântuire, atât în sensul supremației sale divine, cât și a întâietății Lui ca manifestare întrupată a plinătății lui Dumnezeu.”* Fiind o scrisoare (epistolă) scrisă într-un context social și istoric dat, ea deschide și o fereastră înspre viața comunității creștine, cu frământările și bucuriile-i inerente.

Este imposibil ca studiind epistola către Coloseni să nu observăm asemănări izbitoare cu cea adresată efesenilor, dar și deosebiri interesante. Există o preferință clară pentru formula „în Hristos” care se regăsește de patru ori în epistola către Efeseni, în timp ce în Coloseni, expresia nu apare niciodată. În Efeseni, accentul se pune asupra faptului că cei credincioși sunt „în Hristos”, iar în Coloseni, Hristos, nădejdea slavei, este „în credincioși”. În Efeseni, credincioșii sunt „așezați cu Hristos în locurile cerești”; în Coloseni, credincioșii sunt încă pe pământ, în timp ce Hristos, Capul Bisericii, se află în Cer. În epistola către Efeseni, Biserica este „plinătatea Celui ce împlinește totul în toți” (Efeseni 1:23), iar în Coloseni, „toată plinătatea dumnezeirii locuiește trupește în Hristos” și noi suntem „desăvârșiți în El” sau „noi avem totul deplin în El” (2:9-10).

În mod specific, Coloseni se remarcă printr-o hristologie bogată și prin argumente în favoarea înțelegerii corecte a libertății creștine. Astfel, relația credinciosului cu Hristos este afirmată în termeni specifici și foarte variați: el este desăvârșit în Hristos (1:19), înrădăcinat și zidit în Hristos (2:7), călăuzit după Hristos și nu după datini omenești (2:8), are totul deplin în Hristos (2:10), a fost îngropat cu Hristos și a înviat cu Hristos, fiind adus la viață împreună cu El (2:12-13), a murit împreună cu Hristos față de învățăturile omenești și a înviat împreună cu Hristos (2:20; 3:1), are viața ascunsă cu Hristos în Dumnezeu (3:3), se va arăta împreună cu Hristos în slavă (3:4). Hristos este „totul în toți” (3:11), iar credinciosul este stăpânit de pacea lui Hristos și condus de Cuvântul Lui (3:15-16), făcând totul în Numele Domnului Isus și slujind Domnului Hristos (3:17,24). Prin urmare, în epistola către Coloseni, Hristos este prezentat mai complet ca „viața noastră” (3.12).

Ca model pentru structura cărții, Warren W. Wiersbe propune următoarea schiță:

1. DOCTRINĂ: *Declararea supremației și întâietății lui Hristos* (cap. 1)
  - în mesajul Evangheliei (1:1-12)
  - în răscumpărare (1:13-14)
  - în Creație (1:15-17)
  - în Biserică (1:18-23)
  - în slujirea lui Pavel (1:24-29)
2. AVERTIZARE: *Apărarea supremației și întâietății lui Hristos* (cap. 2)
  - cu privire la deșertăciunea filosofiilor (2:1-10)
  - cu privire la falsitatea religiozității (2:11-17)
  - cu privire la capcana legalismului (2:18-23)
3. ÎNDEMNARE: *Demonstrarea supremației și întâietății lui Hristos* (cap. 3-4)
  - în curăția personală (3:1-11)
  - în părtășia frățescă (3:12-17)
  - în viața de familie (3:18-21)
  - în relațiile de muncă (3:22-4:1)
  - în mărturia creștină (4:2-6)
  - în slujirea creștină (4:7-18).

Planul lecțiilor din ghid

Lecțiile din acest ghid de studiu acoperă perioada lunilor septembrie-noiembrie. Ele urmăresc epistola către Coloseni pe parcursul a nouă lecții, capitolele fiind împărțite tematic, astfel:

SEPTEMBRIE

14, Coloseni 1 a, 1-12 (10-12) Rugăciunea Bisericii

21, Coloseni 1 b, 13-23 (18-19) Hristos Mântuitorul are înțâietate în toate

28, Coloseni 1 c, 24-29 (28-29) Taina vestirii Evangheliei

OCTOMBRIE

05, Coloseni 2 a, 1-12 (6-7) Puterea de a trăi o viață nouă

12, Coloseni 2 b, 13-23 (16-17) Înțelepciunea lumii și înțelepciunea lui Dumnezeu

19, Coloseni 3 a, 1-14 (3) Părăsește faptele firii și trăiește viața nouă

26, Coloseni 3 b, 15-25 (15-16) Mărturia bună înseamnă relații frumoase în familie și Biserică

NOIEMBRIE

02, Coloseni 4 a, 1-9 (5) Viața sfântă răscumpără vremea

09, Coloseni 4 b, 10-18 (12-13) Salutările sfinte și valoarea exemplului frățesc.

Partea 2: Studiul biblic

14 sept., Coloseni 1:1-12 (a) - Rugăciunea Bisericii (10-12)

Urmărind relația tematică și stilistică dintre Efeseni și Coloseni, am putea spune că în Efeseni accentul este pus pe imaginea Bisericii ca și Trupul lui Hristos, în timp ce în Coloseni, Pavel accentuează persoana lui Hristos în calitate de „Capul trupului, al Bisericii” (1:18). Mulți comentatori ai Bibliei au concluzionat că epistola către Coloseni este una dintre cele mai profunde scrisori pe care apostolul Pavel a scris-o vreodată.

PAVEL ȘI SALUTUL SĂU PENTRU COLOSENI (1:1-2)

Pavel se prezintă aici, ca în majoritatea epistolelor, cu apelativul „apostol al lui Isus Hristos, prin voia lui Dumnezeu” (1:1). În cuvântul lui obișnuit de salut, alături de Timotei, el se adresează creștinilor din Colose cu expresia „sfinții și frații credincioși în Hristos”, punând în evidență statutul acestora primit prin despărțirea de lume și alipirea de Dumnezeu, când au devenit copiii aceluiași Tată, prin credința în Isus Hristos. Asocierea cuvintelor „har și pace” arată că Dumnezeu este inițiatorul harului și sursa păcii. Harul nu reprezintă doar favoarea lui Dumnezeu, ci și împuternicirea Lui divină de a face ceea ce nu putem face prin propriile noastre forțe (1 Corinteni 15:10). Iar pacea, reprezintă bunul cel mai de preț lăsat de Domnul Isus ucenicilor prin testament (Ioan 14:27), viața însăși, în cel mai înalt grad.

MULȚUMIRILE ȘI CERERILE LUI PAVEL PENTRU COLOSENI (1:3-12)

Scrisă din închisoare, această epistolă este un exemplu extraordinar de mulțumire față de harul lui Dumnezeu. Mulțumirea lui Pavel este exprimată în versetele 3-8 și continuată pe parcursul întregii epistole (1:12; 2:7; 3:15, 17 și 4:2).

Rugăciunea de mulțumire (1:3-8)

Mulțumirea lui Pavel este motivată de credința, dragostea și nădejdea colosenilor, ca răspuns la ascultarea Evangheliei. În mulțumirea pe care Pavel o aduce

Înainte de a-l prezenta lui Dumnezeu, el trasează stadiile parcurse de credincioșii din Colose în experiența lor spirituală:

- *ei au auzit mesajul Evangheliei (1:5-7)*: Evanghelia vestită lor lor era centrată în persoana lui Isus Hristos, reprezentând „cuvântul adevărului” ce a fost vestit în toată lumea (1:6) și a ajuns până la ei;

- *ei au crezut în Isus Hristos (1:4)*: Pavel a auzit despre credința și dragostea colosenilor de la Epafra. Credința lor era înrădăcinată în „cuvântul adevărului Evangheliei” (1:5), pe care l-au auzit înainte ca alți falși învățători să le amenințe nădejdea păstrată pentru ei în ceruri (1:5);

- *ei au adus roadă spirituală (1:6,8)*: asemenea Evangheliei care a adus roadă în toată lumea, roada s-a văzut și a mers crescând și în mijlocul lor. Credința, dragostea și nădejdea erau evidențe spirituale clare ale sfinților din Colose, iar nădejdea colosenilor era o forță motivatoare pentru credința și dragostea lor;

- *ei s-au lăsat învățați și ucenicizați (1:7)*: Epafra nu i-a condus doar la Hristos ci i-a și învățat, ajutându-i să crească, odată ce au cunoscut harul lui Dumnezeu, și s-au luptat în rugăciune pentru ei, pentru ca „desăvârșiți și deplin încredințați, să stăruie în voia lui Dumnezeu” (4:12).

Dumnezeu îi arătase lui Pavel multe „minuni” săvârșite de Evanghelia harului în Efes (Fapte 19:11), însă niciun miracol nu poate fi mai mare decât salvarea unui păcătos de la pierzare.

Rugăciunea de cerere și recunoștință (1:9-12)

Rugăciunile lui Pavel menționate în epistolele scrise din închisoare sunt unice. El se roagă nu pentru problemele lui, ci pentru problemele altora, iar cererile din rugăciunile sale sunt centrate pe binecuvântări și nevoi spirituale. Cum s-ar fi putut ruga pentru creștinii din Colose, pe care nu avusese ocazia să-i vadă și să-i cunoască? Tot ceea ce putea ști despre coloseni aflase de la Epafra, „credinciosul slujitor al lui Hristos pentru ei” (1:7). Astfel, el fusese înștiințat despre pericolul învățăturii false de natură iudeo-gnostică ce amenința Biserica din Colose, de aceea, cererile lui Pavel se concentrează pe această nevoie concretă. În mijlocirea lui pentru coloseni, Pavel exprimă patru cereri specifice, și anume, ca aceștia:

- *să capete pricepere duhovnicească (1:9)*: cuvinte precum cunoștință, înțelepciune și înțelegere spirituală sau duhovnicească erau parte a vocabularului „religios” folosit și de susținătorii gnosticismului, de aceea, Pavel folosește aceleași expresii în rugăciunea sa. Prin contrast, învățătorii falși ofereau doar o „înfățișare de înțelepciune” (2:23) care le făcea mințile și viețile captive regulilor legaliste. Pavel era convins de experiența reală a cunoașterii lui Hristos din partea creștinilor din Colose, fără a avea nevoie de o nouă experiență spirituală, ci doar de a continua să crească (să fie umpluți) în ceea ce cunoșteau deja, și anume în „deplina cunoștință a voii Lui” (1:9). Cuvântul „umpluți” este un termen cheie în această epistolă, folosit de multe ori de către Pavel (1:19. 25; 2:2, 9-10; 4:12, 17). Sensul cuvântului „umplut” sugerează ideea de a fi „complet echipat”, asemenea unei ambarcațiuni pregătite să plece în larg. Creștinul are în Hristos tot ceea ce este necesar pentru această călătorie spirituală, pentru că „noi avem totul deplin în El” (2:10).

- *să aibă o purtare vrednică de Domnul (1:10)*: în viața creștină, cunoașterea și ascultarea merg mână în mână. Pentru adepții gnosticismului, cunoașterea spirituală pe care o clamau nu era conectată la viața reală. În schimb, adevărata înțelepciune sau pricepere duhovnicească afectează trăirea practică. Caracterul practic al vieții creștine poate fi rezumat în umblare și slujire pentru Domnul. Nu-L putem sluji pe Domnul, dacă nu umblăm cu El, și nu putem umbla cu El, dacă nu îi cunoaștem voia sau suntem ignorați cu privire la voia Lui. Pe măsură ce ascultăm de voia Lui în umblarea noastră, noi îi „vom fi plăcuți în orice lucru și vom aduce roadă în tot felul de fapte bune”, iar ca produs secundar al acestei experiențe, vom „crește în cunoștința lui Dumnezeu” (1:10).

- *să experimenteze adevărata putere (1:11)*: această putere este „potrivită cu tăria slavei Sale”. Slava reprezintă manifestarea perfecțiunii, o manifestare exterioară a caracterului lui Dumnezeu. În același fel, adevărata putere este o reflectare a caracterului creștin în mijlocul adversităților. Pavel folosește doi termeni pentru a sublinia ideea adevăratei puteri: *dynamis*, sau „puterea inerentă” primită prin Duhul Sfânt, și *kratos*, tăria ca „putere manifestată” sau transpusă în acțiune prin noi. Creșterea spirituală și maturitatea creștină sunt un rezultat al supunerii noastre și al acceptării manifestării depline a puterii lui

Hristos prin viețile noastre. Această putere spirituală conduce la „răbdare și îndelungă răbdare, cu bucurie”.

- *să fie stăpâniți de un duh mulțumitor (1:12):* atunci când suntem întăriți prin Duhul, nu vom înceta să ne exprimăm recunoștința față de Dumnezeu, care „ne-a învrednicit să avem parte de moștenirea sfinților, în lumină”.

Rugăciunea aceasta este o rugăciune necesară pentru fiecare Biserică: avem nevoie de pricepere duhovnicească dacă vrem să fim umpluți de cunoștința voii lui Dumnezeu. De asemenea, avem nevoie de o purtare vrednică de Domnul pentru a fi plăcuți Lui în umblarea și slujirea noastră. Dar rezultatul tuturor acestor lucruri, trebuie să fie puterea manifestată în omul nostru dinlăuntru, acea putere care va duce la răbdare și îndelungă răbdare, într-un spirit de recunoștință pentru tot ceea ce avem „în El”.

APLICAȚII

Ce implicații practice au „harul și pacea” lui Dumnezeu, în viața ta personală, în viața familiei tale și în viața Bisericii?

.....

.....

.....

Dacă apostolul Pavel ar scrie despre noi astăzi, cum credeți că s-ar putea să ne vadă din perspectiva credinței, dragostei și nădejzii?

.....

.....

.....

Care sunt lucrurile pentru care te rogi cel mai mult? Ce comunică mulțumirile și cererile tale despre starea ta spirituală?

.....

.....

.....

Cum se reflectă purtarea într-un chip vrednic de Domnul în relația ta cu cei credincioși și cu cei din afara Bisericii (colegi necredincioși, vecini etc.)?

.....

.....

.....

Cum se manifestă puterea spirituală în viața ta? Dar în viața Bisericii, prin trăirea și slujirea ta?

.....

.....

.....

21 sept., Coloseni 1:13-23 (b) - Hristos Mântuitorul are întâietate în toate (18-19)

Probabil nicio altă secțiune din Noul Testament nu conține o formulare mai concentrată a doctrinei cu privire la persoana lui Isus Hristos ca acest pasaj. Coloseni 1:15-20 reprezintă un impresionant *imn* despre întâietatea (primatul) lui Hristos în creație și în lucrarea de refacere a unității și armoniei cosmice de la începutul creației (1:18), un adevărat document de hristologie timpurie. Hristos are întâietate în sensul *supremației* Sale (1:15-16), al *primului loc* ocupat de El în timp și în spațiu și în poziție regală în toate lucrurile (1:17-18) și al *plinătății Dumnezeirii* Sale (1:19-20). Isus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, nu poate fi așezat sub nivelul îngerilor sau pe același palier cu creaturile, pentru că El este Dumnezeu adevărat și Creator al tuturor lucrurilor (1:16). El trebuie încoronat ca Domn peste toate lucrurile!

AUTORUL ÎNTREGII NOASTRE MÂNTUIRI (1:13-14)

Lucrarea de mântuire pe care a făcut-o Hristos include două acțiuni întreprinse în folosul sufletelor noastre: El ne-a *eliberat* din împărăția lui Satan (Efeseni 2:2), izbăvindu-ne de sub puterea întunericului, și ne-a *strămutat* (transferat) în „Împărăția Fiului dragostei Lui” (1:13). Acesta este aspectul prezent al Împărăției lui Dumnezeu. Iertarea noastră este asociată întotdeauna cu sângele lui Hristos. Prin Hristos avem răscumpărarea, adică eliberarea noastră din starea de înrobire spirituală. Răscumpărarea și iertarea noastră vin împreună ca o manifestare a bogăției harului lui Hristos (Efeseni 1:7). Hristos are întâietate totală în mântuirea noastră: nimeni altcineva nu ar fi putut să ne răscumpere din păcat, să ne ofere iertarea, să ne scoată de sub autoritatea întunericului și să ne transfere în Împărăția lui Dumnezeu, și toate acestea, în întregime, numai prin har. Acest adevăr reprezintă pivotul întregii noastre mântuiri ce trebuie mărturisită și altora.

ÎNȚĂIETATEA ABSOLUTĂ A LUI ISUS HRISTOS (1:15-20)

Pentru a descrie întâietatea lui Isus Hristos, Pavel folosește câteva argumente de necontestat. Sunt nouă semne distinctive ale lui Hristos care Îl deosebesc și Îl fac superior oricărei alte persoane care a trăit vreodată pe acest pământ.

Supremația lui Hristos (1:15-16)

Supremația lui Hristos este arătată în relația Lui cu Tatăl și cu Universul creat. Aici apare primul semn distinctiv: El este *chipul* sau *imaginea* Dumnezeului celui nevăzut (Evrei 1:3; Ioan 1:18). Autorul epistolei către Evrei folosește ideea de „oglundirea slavei Lui și întipărirea Ființei Lui”, având sensul de „reprezentare exactă” sau de manifestare directă, proprie, a lui Dumnezeu, în materie, prin Întrupare. Domnul Isus nu ar fi putut să-L reprezinte exact pe Dumnezeu, dacă nu era Dumnezeu. Apoi, al doilea semn distinctiv apare în relația Lui cu Creația, El fiind „Cel *Întâi născut* și nu *întâiul creat* din toată zidirea” (1:15). Prin acest concept, evreii înțelegeau clar un titlu de supremație (Exod 4:22; Ieremia 31:9; Psalmul 89:27). Nici Israelul și nici David nu au fost „întâi-născuți”, în acest sens. Pe de altă parte, Fiul lui Dumnezeu este „singurul născut din Tatăl” potrivit cu Ioan 1:14. Poziția sa în Sfânta Treime este cea de Fiu; „Cel *Întâi născut*” indică prioritatea Sa față de creație. El este imaginea perfectă a Dumnezeului nevăzut și Cel *Întâi născut* peste toată creația văzută și nevăzută (Efeseni 1:17-23; Filipeni 2:6-11; Evrei 1:3-14 etc.).

Supremația Sa este confirmată și de următoarele semne distinctive: „prin El *au fost făcute toate lucrurile*” (1:16). Această afirmație clarifică orice nelămurire cu privire la calitatea de Creator a lui Hristos peste întregul Univers material și imaterial (Ioan 1:3; Evrei 1:2), fiind urmată de faptul că „toate au fost create prin El și *pentru El*”. Prin urmare, El este autorul și beneficiarul Creației, incluzând aici și lumea îngerilor. Fiul este „maestrul Creator” și „începutul zidirii lui Dumnezeu” (Apoc. 3:14).

Întâietatea lui Hristos (1:17-18)

Întâietatea lui Hristos este evidențiată atât în relație cu creația, cât și în relația lui Hristos cu Biserica Sa. Următoarele patru semne distinctive abordează problema pre-eminenței lui Hristos în sensul întâietății Sale. În primul rând, „El este *mai înainte de toate lucrurile*”. Aceasta clarifică primordialitatea și pre-existența lui Hristos. Apoi, El nu numai că a existat înainte de a fi orice creație, ci „*toate se țin prin El*” (1:17), adică Hristos este Cel ce susține, menține și dirijează totul în creația Sa. El este cauza susținătoare, prin care toate lucrurile continuă să existe.

Stăpânirea Domnului Isus nu acoperă doar universul natural sau material, ci se extinde și asupra domeniului spiritual. Prin urmare, vorbind despre înțâietatea lui Hristos, aceasta este evidentă și în relație cu Biserica Sa: „El este *Capul Trupului*, al Bisericii” (Efeseni 1:22), El este *începutul* noii creații (Apoc. 1:5; 3:14) și sursa vieții spirituale, adevăr exprimat și de expresia „*Cel Întâi născut dintre cei morți*” (1:18). El este singurul care a fost înviat într-un trup glorificat, nesupus putrezirii (Psalmul 2:7; Fapte 13:33; 1 Corinteni 15:20; Evrei 1:5, 5:5) și din această poziție El conduce întreaga creație nouă ca Suveran (1:15). Astfel, creația și răscumpărarea Îi acordă onorurile supremației și înțâietății: Dumnezeu a decretat ca „*în toate lucrurile El să aibă înțâietatea*” (sau „pre-eminența”). Voia lui Hristos trebuie să domnească peste și în toată creația lui Dumnezeu. Nu există un răspuns mai potrivit pentru cei care vor să-L deposeze pe Hristos de dumnezeirea Sa, considerându-L doar o ființă creată, oricât de înalt ar fi rangul ce I s-ar atribui în ierarhia ființelor spirituale.

Hristos, plinătatea Dumnezeirii (1:19-20)

Acest ultim semn distinctiv reprezintă cea mai convingătoare descriere a divinității lui Hristos din Noul Testament: „*toată plinătatea să locuiască în El*” (1:19; 2:9). Acesta este punctul central al întregii scrisori către Biserica din Colose: Pavel așază „plinătatea” de care vorbeau gnosticii, în chiar ființa lui Hristos. Precursorii gnosticismului susțineau că prin inițierea în anumite învățături și practici ceremoniale se poate ajunge la plinătatea sau perfecțiunea spirituală. Termenul *plinătate* era folosit de gnostici ca termen global, de sinteză, cu privire la toate atributele și puterile divine. Pavel clarifică faptul că Dumnezeu a hotărât ca *toată plinătatea dumnezeirii* (în sensul completitudinii absolute) să locuiască permanent (nu doar temporar) în Hristos. A fost buna plăcere a lui Dumnezeu nu numai ca toată plinătatea să locuiască în Hristos (1:19), ci și ca Hristos să *împace toate lucrurile* cu Sine, prin sângele crucii Lui (1:20). Și din această plinătate, credincioșii continuă să primească „și har după har” (Ioan 1:16).

LUCRAREA OBIECTIVĂ A LUI HRISTOS (1:21-23)

Pavel le reamintește colosenilor că împăcarea cu Hristos, în cazul lor, este un fapt deja împlinit. Înainte de a fi convertiți, ei erau păcătoși, înstrăinați de Dumnezeu și vrăjmași ai Lui în gândirea lor, datorită faptelor rele pe care le săvârșeau

(Efeseni 4:17,18). În starea în care erau, aveau nevoie disperată de a fi împăcați. Și Domnul Isus, în harul Lui nemărginit, a luat inițiativa, realizând împăcarea „prin trupul Lui de carne, prin moarte” (1:22). Hristos a înfăptuit această împăcare prin moartea Sa pe cruce, într-un trup uman real (nu ca ființă spirituală, ca un duh, așa cum afirmau gnosticii). Rezultatul morții lui Hristos are caracter răscumpărător. Scopul final al împăcării noastre cu Hristos este de a ne face „să ne înfățișăm înaintea Lui *sfinți*, fără prihană și fără vină” (1:22). Gândindu-se la învățătorii falși, Pavel îi îndeamnă pe coloseni să nu se abată de la nădejdea pe care o oferă Evanghelia, ci să rămână statornici în credința de care au auzit de la Epafra, întemeiați și neclintiți în ea (1:23). Astfel, mântuirea lor era perfectă în Hristos!

APLICAȚII

Cum dovedești practic faptul că ai fost eliberat din împărăția întunericului și transferat în „împărăția Fiului dragostei lui Dumnezeu”?

.....

.....

.....

Ce loc ocupă Hristos în viața ta și a familiei tale? Ce loc ar trebui să ocupe El în viața Bisericii, în predicare, în închinare, în slujire, în părtășie etc.?

.....

.....

.....

Ce se întâmplă când Hristos nu are întâietate în planurile noastre? Dar când El nu are întâietate în viața Bisericii locale?

.....

.....

.....

Cum dovedești prin ceea ce îți planifici să faci în fiecare zi faptul că ești preocupat să te „înfățișezi înaintea Lui sfânt, fără prihană și fără vină”?

.....

.....

.....

28 sept., Coloseni 1:24-29 (c) – Taina vestirii Evangheliei (28-29)

Împrejurările în care se afla Pavel îi puteau îndreptăți pe învățătorii falși să-l ridiculizeze și să folosească statutul său ca întemnițat în Roma drept o armă împotriva adevărului Evangheliei. Tocmai această situație însă este folosită de apostol pentru a-i înfrânge și pentru a clădi o relație mult mai strânsă cu Biserica din Colose. În partea finală a primului capitol, Pavel își descrie lucrarea și slujba încredințată pentru a face cunoscută taina Evangheliei lui Hristos. Ca slujitor al lui Hristos și al Bisericii Sale, Pavel suferă cu bucurie, predică și trudește prin puterea harului lui Dumnezeu pentru a „înfățișa pe orice om desăvârșit în Hristos Isus” (1:28).

SLUJBA ÎNCREDINȚATĂ LUI PAVEL (1:24-25)

Ca slujitor al lui Isus Hristos în vestirea Evangheliei, Pavel a fost chemat să îndure multe greutăți, prigoane și suferințe. Scriind din închisoarea Romei, Pavel poate spune că se „bucură acum în suferințele sale” (1:24), pentru sfinții din Colose, considerând aceasta ca un privilegiu de a împlini (sau a completa) „ce lipsește suferințelor lui Hristos pentru trupul Lui, care este Biserica”. Suferințele la care Pavel face referire aici nu sunt *suferințele ispășitoare* ale Domnului Isus pe cruce (pățimirea Sa pe cruce). Cuvântul folosit de Pavel pentru suferință este altul și are sensul de *întristare profundă, povară, mâhnire*. Există un sens în care Domnul Isus încă mai suferă – cu această întristare – atunci când creștinii suferă pentru El și pentru Evanghelie. Pățimirea sa pe cruce, prin care ne-a iertat păcatele, suferind pentru ele în locul nostru, a fost încheiată atunci, pe cruce, a fost unică. Totuși, Hristos, Capul din cer al Bisericii resimte suferințele trupului Său de pe pământ, ale Bisericii. Pavel a fost conștient de această realitate atunci când L-a întâlnit pe Hristos (Fapte 9:4): el a aflat că persecutându-i pe credincioși, el L-a persecutat pe Mântuitorul lor. Astfel, Pavel consideră că toate suferințele pe care creștinii sunt nevoiți să le îndure din pricina Domnului Isus, sunt parte integrantă din suferințele lui Hristos care „au mai rămas [de suferit]”. Aici sunt incluse suferințe din pricina neprihănirii, de dragul Lui (purtând ocară Lui din partea lumii, atunci când ne identificăm cu El), și suferințele din cauza vestirii Evangheliei. Ceea ce experimenta Pavel acum erau suferințe îndurate în trupul său din pricina trupului lui Hristos, care este Biserica.

Slujba încredințată lui Pavel a avut o dimensiune dublă. Pavel a fost împuternicit de Hristos înainte de toate să vestească mesajul Evangheliei (1:23), menționând aici slujba lui cu privire la *Evanghelie*. Dar există o responsabilitate pe care Pavel a primit-o și față de Biserică: el a fost chemat să fie „slujitorul ei” (1:25) potrivit isprăvniciei primite din partea lui Dumnezeu pentru creștinii din Colose, menționând aici slujba lui cu privire la *Biserică*. Adresarea lui Pavel este directă, cu referire la o biserică alcătuită în principal din ne-evrei și cărora el avea misiunea să le facă cunoscută „taina Evangheliei”, *întregind* astfel Cuvântul lui Dumnezeu (1:25). Aceasta este una dintre cele mai dificile expresii ale acestui capitol. Ce vrea să spună Pavel prin a „întregi Cuvântul lui Dumnezeu” nu se referă la încheierea revelației Scripturii, ci la misiunea de „a declara pe de-a întregul”, de „a face cunoscut pe deplin”, sau chiar de a comunica bisericilor tot adevărul Evangheliei, așa cum face prin epistolele sale care ne-au rămas în Noul Testament, ca parte din Cuvântul inspirat divin. Pavel a fost chemat să le descopere „tot planul lui Dumnezeu” cu privire la neamuri și să le explice „taina ținută ascunsă din veșnicii și în toate veacurile” (1:26).

TAINA EVANGHELIEI LUI HRISTOS (1:26-27)

Erezia coloseană se lăuda cu „deplinătatea” cunoașterii din partea unui grup de inițiați, posibilă prin experiențe mistice. Pavel afirmă că plinătatea cunoașterii ce caracteriza această „taină” se găsește numai în Hristos. Pavel se referă aici la un adevăr la care omul nu putea ajunge prin propria lui inteligență, dar pe care Dumnezeu în harul Lui a îngăduit să fie făcut cunoscut. Pentru a înțelege semnificația acestei „taine” sau a acestui „mister”, e important să ne uităm la ceea ce spune Pavel în Efeseni 3:3-7 și Romani 16:25-27.

Adevărul privitor la Biserică, această „taină a lui Hristos”, nu era suficient cunoscută în perioada Vechiului Testament, pentru că „n-a fost făcută cunoscut fiilor oamenilor în celelalte veacuri, în felul cum a fost descoperită acum sfinților apostoli și proroci ai lui Hristos, prin Duhul” (Efeseni 3:5). Adevărul acestei taine este legat de ideea că Neamurile nu sunt dezavantajate de loc când este vorba de apartenența la Biserica lui Hristos, ci atât evreii, cât și Neamurile „sunt împreună moștenitoare cu noi, alcătuiesc un singur trup cu noi și iau parte cu noi la aceeași făgăduință în Hristos Isus, prin Evanghelie” (Efeseni 3:6), zidul de despărțire

dintre evrei și Neamuri fiind surpat „în Hristos Isus” (Efeseni 2:13-14). Faptul că Neamurile pot fi mântuite nu a fost un adevăr ascuns în Vechiul Testament, dar faptul că ne—evreii convertiți vor fi împreună cu evreii mădulare ale Trupului lui Hristos, membri egali în Biserica Domnului, și că vor fi alături de El în slavă, domnind împreună cu El, acesta a fost un adevăr necunoscut pentru evreii din primul secol, și probabil doar intuit în linii mari, foarte generale, de profeții din perioada Vechiului Testament. Dumnezeu avea în plan să aducă mântuire pentru toți oamenii, prin Hristos, fie ei evrei sau ne-evrei, anume pentru toți cei care îl caută și acceptă jertfa și domnia veșnică, divină, a lui Hristos.

„Bogăția slavei tainei acesteia între Neamuri” este rezumată de Pavel prin expresia atât de elocventă, și anume, „Hristos în voi, nădejdea slavei” (1:27). F. B. Meyer formulează acest mister al alegerii lui Hristos de a locui în inima Neamurilor, astfel: „Faptul că El a consimțit să locuiască în inima unui copil al lui Avraam a fost considerat un act minunat de îndurare, dar faptul că apoi Și-a făcut locuința în inima unui neevreu – clar, acest act a fost ceva incredibil!”

SCOPUL FINAL AL LUCRĂRII LUI PAVEL (1:28-29)

Mesajul lui Pavel l-a avut mereu în centru pe Isus Hristos. El nu s-a rezumat însă doar la a vesti Evanghelia în vederea convertirii, ci simțea ca o responsabilitate majoră pentru cei convertiți să-i înfățișeze înaintea lui Dumnezeu „desăvârșiți în Hristos” (1:28). Acesta era scopul lui final, la aceasta lucrând și trudind prin predicare, sfătuire și învățare, pentru a aduce pe fiecare om la maturitatea deplină în Hristos, ajutându-i să rămână ancorați în adevăr. În vederea împlinirii acestui țel, Pavel s-a luptat tot timpul vieții lui, cu toată puterea, deplin conștient că tot ceea ce face nu este rezultatul efortului lui personal, ci depinde întru totul de „lucrarea puterii lui Dumnezeu” (1:29).

APLICAȚII

Cum Îl experimentezi în mod practic pe Hristos în viața ta? Care este misiunea vieții tale? Dar scopul final al vieții tale de credință?

.....
.....
.....

În ce măsură ai parte de suferințele lui Hristos pentru Biserică?

.....
.....
.....

De ce este importantă vestirea evangheliei lui Hristos, sfătuirea și învățarea pentru creșterea și desăvârșirea noastră spirituală? Cum primești sfătuirea și învățătura lui Hristos din partea altora?

.....
.....
.....

În ce măsură slujirea ta este rezultatul efortului tău personal, sau în ce măsură ești dependent de lucrarea puterii lui Dumnezeu?

.....
.....
.....

05 oct., Coloseni 2:1-12 (a) – Puterea de a trăi o viață nouă (6-7)

În acest capitol, Pavel continuă cu alte câteva argumente în apărarea întâietății absolute a lui Hristos. Cei care au fost deja „în rădăcinați” în Hristos – și continuă a fi așa, și care de-acum sunt și construiți, edificați adică „zidiți în Hristos” (2:7) ca un Templu spiritual – ca Biserică, au „totul deplin în El, care este Capul oricărei domnii și stăpâniri” (2:10). Așa cum L-am primit pe Hristos prin credință, suntem îndemnați să și umblăm, prin aceeași credință în „puterea lui Dumnezeu, care L-a înviat (pe Hristos) din morți” (2:12). Creștinul este „întărit prin credință”, fiind chemat să „sporească în ea, cu mulțumiri către Dumnezeu” (2:7). Cu cât suntem mai bine anorați în credință, cu atât mai mic este pericolul alunecării înspre învățăturile false ale vremii.

CUNOAȘTEREA LUI HRISTOS (2:1-5)

Dorința aprinsă a lui Pavel pentru credincioșii din Colose, Laodicea și pentru toți cei care „nu-i văzuseră fața”, era ca aceștia să-L cunoască în mod desăvârșit pe Hristos, „taina” lui Dumnezeu Tatăl (2:1-2). Acesta era și punctul culminant al rugăciunii lui Pavel. Doar cunoașterea și înțelegerea deplină a lui Hristos îi pot ajuta pe coloseni să nu fie înșelați prin vorbiri amăgitoare și deturnați de la adevăr (v. 4). Aspectul particular al acestei „taine” avut în vedere de Pavel este legat de poziția lui Hristos, ca și „Capul oricărei domnii și stăpâniri” (2:10). Gnosticii se lăudau că posedă o înțelegere mult superioară celei pe care creștinismul o putea avea pe calea revelației divine. De aceea, Pavel îi încurajează și îi asigură pe creștinii din Colose că odată ce L-au primit pe Hristos, Hristos locuiește în ei, avându-L astfel pe Cel în care sunt „ascunse toate comorile înțelepciunii și ale științei” (2:3). Cunoașterea lui Hristos a fost și ținta supremă a vieții lui Pavel (Filipeni 3:10-11).

TRĂIREA ÎN HRISTOS (2:6-8)

Pavel încheie aici seria argumentelor legate despre întâietatea absolută a lui Hristos, începute în capitolul 1:15, cu o concluzie cât se poate de naturală: „...după cum ați primit pe Hristos Isus, Domnul, așa să și umblați în El.” (2:6). Pe deoparte, aici este un îndemn să fie practici în sfințenie, pe de altă parte,

colosenii sunt avertizați să țină strâns la comoare predicării auzite de la apostoli, ca nu cumva să eșueze în învățături false.

Expresia folosită de Pavel se referă la însușirea prin credință a întregii învățături cu privire la Hristos Isus, expusă de apostol până în acest punct, și care nu le era străină colosenilor. Învățătura transmisă a fost primită de ei, și ceea ce ar urma de acum înainte pentru creștinii din Colose, ar fi să facă legătura dintre doctrină și trăire, și anume, să continue să umble în acord cu ceea ce știau deja. Accentul cade pe „cum” (prin credință) și pe „cine” este Hristos Isus (Domnul). Din moment ce Isus Hristos este „Domnul”, creștinii din Colose ar trebui să recunoască faptul că El nu a fost de ajuns numai pentru mântuirea lor, ci este de ajuns și pentru toate aspectele vieții creștine. Puterea de a „umbla în Hristos” (expresie folosită adesea cu referire la viața creștină) este alimentată prin aceeași credință, și prin cunoașterea și recunoașterea lui Hristos ca Domn.

Pentru a ilustra ceea ce s-a întâmplat deja în momentul convertirii și Cine este sursa și temelia credinței noastre, Pavel asociază două metafore din domeniul diferite: *în rădăcinați* (domeniul agricol) și *zidiți* (domeniul construcțiilor), asociere folosită și în alte epistole (1 Corinteni 3:9; Efeseni 2:21). Acestea sunt realități și adevăruri obiective, ca urmare a credinței, credință în care trebuie să sporim și pentru care suntem chemați să-I fim mulțumitori lui Dumnezeu. Puterea trăirii vieții noi se regăsește în această ecuație: *în rădăcinați și zidindu-ne în El, și întărindu-ne prin credință*. Astfel, credința noastră se întărește crezând și trăind!

Avertismentul care urmează este îndreptat înspre păzirea lor de orice formă de rătăcire de la credință, Pavel atacând până la finalul capitolului toate filosofii greșite care amenințau Biserica din Colose, și anume: gnosticismul, legalismul, misticismul și ascetismul. Pavel le atrage atenția să nu se lase „furați” (2:8) sau înduplecați de învățături care, deși sună foarte elevat, sunt în realitate lipsite de sens. Toate aceste învățături sunt bazate pe datini omenești, fiind puse în contrast cu învățătura despre Hristos. Antidotul este *suficiența* lui Hristos!

SUFICIENȚA LUI HRISTOS (2:9-12)

Pavel ajunge în cele din urmă să formuleze unul din cele mai sublime și neechivoce versete din Sfânta Scriptură asupra dumnezeirii Domnului Isus Hristos:

„în El locuiește trupește toată plinătatea Dumnezeirii” (2:9). Afirmția aceasta argumentează dumnezeirea persoanei lui Isus Hristos – „în El locuiește *trupește*”, completitudinea dumnezeirii – „*toată*” și amplitudinea dumnezeirii – „*plinătatea*”. Pavel identifică și plasează acest termen „plinătate” de care vorbeau gnosticii (*pleroma* – lb. greacă) în chiar ființa lui Hristos, învingându-i pe învățătorii eretici chiar prin expresiile folosite de ei. Odată ce Hristos este suprem și deplin suficient pentru toate nevoile umane, pentru prezența și conducerea divină în Univers, orice altă învățătură sau filosofie care îi diminuează poziția și autoritatea sau ignoră perfecțiunea Sa, este greșită și dăunătoare.

Mai mult, pe lângă suficiența absolută a Domnului Isus, Pavel le oferă colosenilor și perspectiva glorioasă pe care ei o au deja în *El*: „*voi aveți totul deplin în El*” (2:10). Pavel aduce aici un puternic argument teologic despre Hristos, plinătatea autorității și biruitorul puterilor cerești, Cel care este „Capul oricărei domnii și stăpâniri” (2:10), și în care noi avem „*totul deplin*”. Spurgeon oferă o interesantă descriere a completitudinii noastre în Hristos: noi suntem compleți în Isus Hristos, fără ajutorul ceremoniilor iudaice (1), fără ajutorul filosofiei (2), fără invențiile superstiției (3) și fără meritul uman (4). Cu alte cuvinte, acest adevăr este ca un ecou al cuvintelor apostolului Petru: „Dumnezeiasca Lui putere ne-a dăruit tot ce privește viața și evlavia, prin cunoașterea Celui ce ne-a chemat prin slava și puterea Lui...” (1 Petru 1:3-4).

Binecuvântările primite în Hristos încep odată cu debutul vieții de credință. Hristos a triumfat asupra tuturor forțelor spirituale ale lumii prin moartea Sa pe cruce, iar mântuirea dobândită prin credința în jertfa lui Hristos este deplină. Noi am fost deja înviați la o viață nouă „*în El și împreună cu El*, prin credința în puterea lui Dumnezeu, care L-a înviat din morți” (2:12). Această viață nouă a început odată ce deja am fost „*în rădăcinați în El*” și de acum trebuie să continuăm să ne lăsăm „*zidiți în El*”, întărindu-ne prin credință, în ascultare și supunere față de cel ce este „Capul oricărei domnii și stăpâniri”.

APLICAȚII

Care sunt pericolele la care sunt expuși credincioșii astăzi? Cum răspunde Scriptura la provocările generației noastre?

.....

.....

.....

Ce înseamnă pentru tine să fii „înrdăcinat și zidit în Hristos”? Cum are loc în mod concret această „zidire”?

.....

.....

.....

Enumeră câteva obiceiuri și datini cu care se mulțumesc astăzi cei care se consideră creștini. Pe care dintre ele le-ai descoperit și în viața ta? Cum ai renunțat să le mai practici?

.....

.....

.....

Dacă Hristos este suficient pentru mântuirea ta, este El suficient și pentru a trăi viața creștină? Ce consideri că ai „adăugat” la viața ta, pe lângă Hristos?

.....

.....

.....

Ce înseamnă pentru tine că ai „totul deplin în Hristos”? Dă exemple de domenii din viața ta în care ai experimentat acest adevăr.

.....

.....

.....

12 oct., Coloseni 2:13-23 (b) – Înțelepciunea lumii și înțelepciunea lui Dumnezeu (16-17)

În această secțiune, Pavel continuă răspunsul dat ereziilor care îi tulburau pe creștinii din Colose, punând în contrast limitările înțelepciunii umane și gloria înțelepciunii lui Dumnezeu. Creștinul nu mai este supus în niciun fel sistemului juridic al Vechiului Testament (adică legământului Legii). Isus Hristos este suficient pentru toate nevoile spirituale, pentru că „toată plinătatea Dumnezeirii locuiește în El”. Ca mădular al Trupului lui Hristos (1 Corinteni 12:12-13), creștinul se identifică cu Hristos, care este Capul Trupului, al Bisericii (Coloseni 1:18). Răspunsul pentru *legalism* este realitatea vieții spirituale pe care creștinul o experimentează „în Hristos”; răspunsul pentru *misticism* este unirea spirituală a creștinului cu Hristos - Capul Bisericii, iar răspunsul pentru *ascetism* este părtășia creștinului în moartea, îngroparea și învierea împreună cu Hristos la o viață nouă, toate acestea subliniind *noua identitate* pe care creștinul o are „în Hristos”. În înțelepciunea lui Dumnezeu, rezolvarea problemei umane este oferită prin lucrarea deplină a lui Hristos. Dacă Hristos este suficient pentru mântuire, El este suficient și pentru sfințirea sau creșterea noastră spirituală. La sfințenie, se ajunge nu prin „îmbunătățirea și disciplinarea firii pământești”, ci prin primirea naturii noi din Hristos, care va produce roadă de la sine.

IERTARE, ELIBERARE ȘI VICTORIE DEPLINĂ (2:13-15)

Binecuvântările dobândite prin jertfa lui Hristos sunt deja ale noastre, motiv pentru care noi nu mai trebuie să le căutăm în altă parte. Datorită jertfei lui Hristos, noi am fost înviați spiritual, devenind receptivi față de voia lui Dumnezeu și primind viața veșnică. Nimeni și nimic nu ne-ar putea ierta mai mult sau mai complet decât ne-a iertat deja Dumnezeu prin Hristos, și nimeni și nimic nu ne-ar putea face „mai vii” decât am fost făcuți prin jertfa lui Hristos și învierea lui Hristos (2:13). Moartea lui Hristos ne iartă toate păcatele, cele trecute, prezente și viitoare. Hristos a luat asupra Lui vina pe care o aveam fiecare în fața Legii lui Dumnezeu și prin jertfa Lui răscumpărătoare, El a înlăturat pe deplin acuzația Legii împotriva noastră (2:14).

Pavel ilustrează acest adevăr folosind probabil referirea la o practică străveche prin care erau afișate într-un loc public dovezile scrise ale datoriei

cuiva, pentru ca toți să poată ști că nu mai există din partea creditorului nicio pretenție cu privire la acel datornic. Datoriile noastre au fost anulate în totalitate, așa cum se anulează o notă de plată atunci când ea a fost achitată în întregime. Crucea lui Hristos ne asigură că diavolul este învins și nu mai are nicio putere și autoritate asupra noastră (2:15). Victoria decisivă și finală a fost câștigată la cruce, unde Hristos a „dezarmat” puterile întunericului și pe Satan, dezbrăcându-le de puterile și autoritatea lor, și făcându-le de ocară în mod public, adică acuzându-le public, iar prin învierea Sa, a ieșit triumfător asupra păcatului și morții.

UMBRĂ ȘI REALITATE (2:16-23)

Până la finalul capitolului, Pavel exemplifică ineficiența învățăturilor și strădaniilor omenești în efortul de a trăi o viață creștină sfântă. Prin urmare, creștinii din Colose trebuie să se considere „morți” față de orice efort de a putea fi plăcuți lui Dumnezeu prin respectarea unor reguli sau principii de sorginte legalistă, mistică sau ascetică. Toate acestea sunt inutile, odată ce împreună cu Hristos, au fost înviați la o viață nouă. Până și Legea dată de Dumnezeu prin Moise, chiar dacă este „sfântă, dreaptă și bună” (Romani 7:12), nu constituie decât *umbra* - adică un antecedent care anunță ce va veni (Evrei 10:1), adică simbolul lucrurilor viitoare. Ea a indicat înspre Hristos (Galateni 3:24-25), care reprezintă *realitatea*, singura care contează. Odată cu venirea lui Hristos pe pământ, noi avem realitatea însăși în Persoana lui Hristos și nu mai avem nevoie de „umbră” sau semne care ne anunță realitatea viitoare. Noi avem realitatea lui Hristos. A ne întoarce la urmarea Legii, înseamnă a-L nesocoti pe Hristos - este ca și cum am încerca să îmbrățișăm o umbră, când realitatea ne este la îndemână. Sunt trei avertismente de care ar trebui să țină seama creștinii din Colose, pentru a se putea bucura de plinătatea vieții în Hristos.

Inutilitatea legalismului: Nimeni să nu vă judece! (2:16-17)

Legalismul este o robie împovărătoare. Apostolul Petru consideră această formă de robie asemenea unui „jug pus peste grumaz” (Fapte 15:10). Pavel folosește aceeași imagine atunci când îi avertizează pe galateni să „rămână tari, și să nu se plece iarăși sub jugul robiei” (Galateni 5:1). Legalismul oferă o aparență exterioară de spiritualitate prin respectarea unor ritualuri sau reguli (de

exemplu, cu privire la mâncăruri și sărbători), dar astfel de practici nu pot schimba inima. De aceea, nimeni nu trebuie să ne judece pentru libertatea pe care o avem și am câștigat-o în Hristos (2:16). Porunca aceasta este o consecință logică a adevărului prezentat anterior: dacă în Hristos avem totul deplin și El ne-a făcut liberi de vină și de toate acuzațiile Legii, împlinind Legea în mod desăvârșit, atunci, oricât de bună ar fi „umbra”, ea nu poate înlocui „realitatea” pe care am găsit-o în Hristos.

Inutilitatea misticismului: Nimeni să nu vă înșele! (2:18-19)

Urmarea învățăturilor false poate avea drept consecință pericolul pierderii răsplătirii cerești. De aceea, Pavel continuă cu avertismentul ca nimeni să nu ne „descalifice” din alergarea noastră. Imaginea folosită aici este a unui atlet care, prin înșelăciunea altora, ajunge să fie descalficat pentru că nu a respectat regulile competiției. Este vorba de un atlet care aleargă, dar se oprește când cineva fără autoritate suflă în mod fals din fluier. A pierdut cursa. Sau un fotbalist care joacă și când primește o pasă de gol, se oprește pentru că cineva din tribune a fluierat fault – în mod fals, evident.

Erau mulți care încercau să-i înșele pe creștinii din Colose. Este posibil ca filosofia ce amenința Biserica să se fundamenteze pe ideea că îngerii erau mijlocitori între Dumnezeu și oameni, o învățătură ce era larg răspândită și în iudaismul inter-testamentar, iar această „închinare la îngeri” la care face referire Pavel să vizeze o astfel de învățătură cu accente de misticism. Încercând să ajungi la Dumnezeu Tatăl pe o altă cale decât prin Fiul Său Isus Hristos este idolatrie. Ceea ce ar putea fi în mod aparent o formă de smerenie sau evlavie, în realitate este o mândrie deșartă.

Greșeala fundamentală a învățătorilor falși era că aceștia nu se țineau de Hristos, care este Capul Bisericii, ci se hrăneau pe ei înșiși și hrăneau și pe alții cu învățături omenești. Legalismul, misticismul și concentrarea pe orice altceva decât pe Isus Hristos ne înfometează spiritual și poate să distrugă unitatea Bisericii. În schimb, rămânerea în Hristos și perseverarea în învățătura Cuvântului Său, hrănește și încheagă întregul Trup.

Inutilitatea ascetismului: Nimeni să nu vă înrobească! (2:20-23)

Capitolul se încheie cu un ultim avertisment. Colose era plin de oameni pentru care era o mare virtute să te abții de la anumite plăceri normale ale vieții umane (de exemplu, mâncare, sete, îmbrăcăminte, locuință, căsătorie, odihnă etc.). De aceea, Pavel le atrage atenția că firii pământești îi place să-și aroge „merite” prin anumite fapte evlavioase. Firea pământească poate fi foarte „religioasă”, fără însă ca acest lucru să ne facă plăcuți înaintea lui Dumnezeu. Ascetismul de origine iudaică ce însoțea concepțiile mistice promovate de gnostici este confruntat de apostolul Pavel printr-o întrebare directă: „de ce, ca și cum ați trăi încă în lume, vă supuneți la porunci (false) ...”? (2:20). Toate aceste învățături au un aspect de înțelepciune omenească, implicând o închinare auto-impusă, dar în final ele se dovedesc total ineficiente în ce privește viața duhovnicească. Tot ce reușesc ele este doar să „gâdile” sau să satisfacă firea pământească, să de o impresie și o satisfacție de auto-control (2:23).

Comportamentele ascetice care presupun diferite renunțări sau abțineri de la plăceri normale, echilibrate ale existenței umane, apar și astăzi și îi impresionează pe mulți. Ele pot crea impresia unei spiritualități profunde și autentice, putând fi confundate de creștinul imatur cu o apropiere mai mare de Dumnezeu. Putem fi păziți de acest pericol printr-o cunoaștere cât mai serioasă a Evangheliei și a binecuvântărilor pe care le avem „în Hristos”.

APLICAȚII

Ce învățături greșite circulă și astăzi în Biserică? Cât de ușor sau greu este să le identifiți? Ai avut vreo experiență concretă legată de o astfel de învățatură greșită?

.....

.....

.....

Cum putem ajuta pe cineva care este atras de formele contemporane ale „învățăturilor începătoare ale lumii”?

.....

.....

.....

Cum ne putem ține strâns de Hristos? Ce rol are Cuvântul lui Dumnezeu? Dar comunitatea de credincioși?

.....

.....

.....

Cum putem dezvolta o viață creștină caracterizată de evlavie, disciplină și cumpătate, fără a aluneca în legalism ascetic?

.....

.....

.....

19 oct., Coloseni 3:1-14: Părăsește faptele firii și trăiește viața nouă (3)

Coloseni 3 marchează trecerea de la partea de doctrină la cea practică a epistolei. Spre deosebire de capitolul 2, aici se trece de la tema supremației lui Hristos la implicațiile pe care această supremație le are pentru credincios în viața de zi cu zi. Accentul se mută pe trăirea creștinului. El este chemat nu numai să știe că Hristos este răspunsul la toate nevoile sale, ci și să aprofundeze ceea ce a primit prin credința în Domnul Hristos. Credința în Hristos nu este o filozofie sterilă sau o dogmă lipsită de viață, ci ea este o realitate profundă care transformă viața noastră în toate aspectele ei. Observăm în sensul acesta abordarea cuprinzătoare, holistică, a apostolului în ceea ce privește viața creștină.

CREȘTINUL TRĂIEȘTE ÎN LUMINA VEȘNICIEI (3:1-4)

Creștinul este separat de lume în identitatea sa.

Apostolul Pavel subliniază mai întâi statutul nostru, natura noastră cea nouă. Această natură ne invită la o viziune nouă și la repere noi în trăire. Identitatea noastră constă în faptul că am fost separați de lume și așezați în Hristos. Dacă am înviat împreună cu Hristos, atunci suntem părtași și la o viață nouă cu El, în ceruri. În timp ce paralela din Efeseni 1:3 insistă pe binecuvântările din locurile cerești, Coloseni 3:1-4 ne motivează să fim conectați cu mintea și gândurile noastre la realitățile acestea, la care am fost început să participăm. Viața noastră este ascunsă cu Hristos (v.3), și la fel trebuie să fie și gândurile noastre. Trebuie să dăm, deci, o bătălie constantă pentru mintea și gândurile noastre de acum. Lucrul acesta este extrem de important, pentru că gândirea modelează trăirea și implicit și devenirea noastră. În practică, suntem ancorați în pocăință, într-o mentalitate nouă, care răstoarnă sistemul valorilor lumești și face să acționăm conform valorilor cerești.

Creștinul este separat de lume în viața practică.

La fel de mult, creștinul este separat de lume și în viața practică. Sfințit înseamnă și curat, dar și separat, pus deoparte, consacrat pentru a trăi diferit aici și acum. Când se va arăta Hristos în slavă atunci se va arăta și viața noastră ascunsă în El (v.4). Atunci se va vedea pe deplin logica trăirii creștinului cât și viața glorioasă

pentru care el s-a păstrat printre semenii lui. Până atunci, însă, statutul acesta privilegiat din ceruri este un ghid veritabil de trăire și practică creștină, chiar dacă neînțeles, ascuns sau chiar batjocorit de înțelepciunea lumii.

Implicațiile sunt cât se poate de clare. Creștinul este chemat să trăiască diferit în toate lucrurile: în gândire (v.2), în trăire (v.5,7), în vorbire (v.8,9), în relațiile sociale (v.13) cât și în realitățile ascunse ale inimii (v.12). Până în adâncul ființei trebuie să permeeze transformarea deplină a Evangheliei, creștinul manifestând pe rând toate roadele ei binecuvântate: bunătate, smerenie, blândețe, răbdare, etc., Perseverența noastră în aceste lucruri ar trebuie să fie totală. Imaginea lui Hristos așezat la dreapta Tatălui, în ceruri, vorbește de la sine și despre autoritate și despre putere absolută. Hristos ne susține deplin în trăirea noastră.

DEZBRĂCAREA DE FAPTELE FIRII (3:5-9)

Dezbrăcarea de faptele firii, este un semn al regenerării noastre.

Cu astfel de motivații creștinul este chemat să se dezbrace concret de faptele firii pământești și să se îmbrace cu faptele luminii, conforme chipului lui Hristos în noi. Ce este vechi dispare și din mentalitate și din comportament. Ruptura este logică și necesară. Efeseni 2:1-3 pune faptele rele în sfera întunericului din care am ieșit. La fel de mult ele în Coloseni 3:6,7 ele sunt motivul pentru care judecata lui Dumnezeu rămâne deasupra oamenilor. Cu alte cuvinte, sunt lucruri contrare voii lui Dumnezeu și rămân incompatibile cu viața de credință în Hristos.

Sublinierea e clară și e repetată în diferite feluri. La fel și concluzia. Cine rămâne în aceste fapte continuă, de fapt, în neascultare. Prin contrast, Hristos a venit să nimicească faptele întunericului și să aducă transformarea noastră (Evrei 2.14). Așadar, creștinul nu mai este nici tributar și nici dator să asculte de fire. Orice faptă contrară cu credința trebuie îndepărtată din comportamentul nostru, fie că este vorba de imoralitate sau de lăcomie (v.5). La fel de mult trebuie îndepărtată orice pornire de răutate, bârfă sau defăimare, lucruri care vorbesc simptomatic despre manifestarea aceleași firi vechi, păcătoase. Cu sensibilitatea căpătată de la Duhul Sfânt un creștin le percepe ca atare și se depărtează constant

de ele. Lucrul acesta aduce multă bucurie în viețile noastre, pentru că este un semn clar al regenerării noastre.

Dezbrăcarea de faptele firii, pas necesar pentru o viață nouă.

Creștinul, deci, urmărește desprinderea de faptele firii ca pe un fapt necesar în transformarea lui. Expresia folosită de Pavel este „omorâți mădularele voastre de pe pământ”, adică faptele noastre rele (3:5). Îndemnul este clar, dar formularea pare dificil de înțeles: „omorâți”, „dați morții” faptele rele și tendințele voastre spre rău. John Owen exprima acest proces astfel: “a „omorâ” înseamnă a stinge și nimici toată acea forță și vigoare a naturii corupte înclinate spre lucruri pământești, carnale care se opun spiritualului, vieții cerești și acțiunilor ei pe care le avem în și de la Hristos” (*Works, vol.3 p. 540*). Este clar că un astfel de proces nu este nici ușor și nici complet aici pe pământ. Glorificarea noastră deplină rămâne o realitate viitoare. Și totuși, sfințirea de acum este importantă, chiar dacă imperfectă și presărată de multe ori cu eșecurile noastre. Este, pur și simplu, marca obligatorie a oricărui suflet care merge către cer. Cine are nădejdea aceasta în El se curățește, după cum și Hristos este curat (*1 Ioan 3.3*).

Dezbrăcarea de faptele firii trebuie exprimată concret.

Scriptura vorbește, așadar, de lucruri concrete. Suntem chemați la modul cel mai sincer să ne analizăm cum stăm cu curăția, cu lăcomia, cu bârfa și cu toate celelalte fapte ale firii. La fel de mult suntem chemați să fim sinceri unii cu alții, fără minciună și fără ipocrizie în relații (v.9). De remarcat că apostolul pune împreună și lucruri mari și lucruri aparent mici. Poate că lăcomia nu pare să fie la fel de rea ca preacurvia. Însă, textul ne arată clar că și ea este o idolatrie periculoasă care poate distruge inima la fel de mult ca și păcatul sexual.

Lucruri de genul acesta sunt importante de știut, pentru că avem nevoie să discernem sănătos și în generația noastră. Unde tragem linia între carieră și lăcomia de bani? Faptul că prindem vremuri de afluență ar trebui să ne facă vigilenți. Este binecunoscut faptul că bunăstarea poate să corupă inima fără ca măcar să sesizăm sau să ne alarmeze în vreun fel lucrul acesta. De câte ori nu ne rupem de părtașia fraților doar pentru că miza banilor sau a oportunităților pare mai importantă decât părtașia! De aici și până la a trece la un nou stil de viață mai

este un singur pas. La fel de mult, și minciuna este demascată ca o marcă autentică a omului vechi, deși pare un păcat mic, prin comparație.

Nu putem trăi, deci, cu o mentalitate a păcatelor mari și a păcatelor mici. În realitate suntem chemați la o singură pocăință profundă, în care inima noastră se predă sincer în toate aspectele. Dezbrăcarea concretă de faptele firii este, prin excelență, și o dezbrăcare completă.

ÎMBRĂCAREA CU OMUL CEL NOU (3:10)

Îmbrăcarea cu omul nou arată realitatea vieții noi.

Pavel folosește aici o metaforă foarte sugestivă, a îmbrăcării cu haina omului nou și a dezbrăcării de viața omului vechi, sau a firii pământești (vs. 9-10). Aceasta este dinamica vieții de credință. Ne depărtăm de păcat și ne apropiem tot mai mult de Hristos. Ne dezbrăcăm de ce este vechi și ne reînnoim după chipul Celui ce ne-a făcut (v.10). Și facem aceasta prin cunoștință. Prin părțășia din Cuvânt cunoaștem voia lui Dumnezeu și ajungem să fim conformați la această voie bună, plăcută și desăvârșită, în toate lucrurile. Deci nu e vorba de o listă de reguli morale și nici despre un legalism rigid, sufocant. Sfințirea noastră are o țintă finală, are personalitate. Are personalitatea deplină a caracterului frumos al lui Hristos. Aceasta este ținta finală a devenirii noastre, în timp ce zi de zi primim de la El har ca să fim transformați întocmai.

Îmbrăcarea cu omul nou este o realitate pentru toți creștinii.

La fel de clar este faptul că această chemare este pentru noi toți. Nu este doar pentru iudeu sau grec, bărbat sau femeie, rob sau slobod ci este aceeași pentru toți (v.11). Hristos este totul în toți, adică lucrează același caracter minunat în toți cei răscumpărați. Gândul acesta ar trebui să ne încurajeze în alergarea noastră, știind că este voia lui Dumnezeu să ne sfințim și că El însuși va duce la bun sfârșit lucrarea pe care a început-o în fiecare dintre noi.

Îmbrăcarea cu omul nou trebuie să fie o realitate vizibilă între frați.

Vorbind despre transformarea noastră vizibilă, apostolul Pavel trimite și către casa lui Dumnezeu, unde suntem împreună aleși și preaiubiți de El (v.12). În

climatul bisericii suntem prinși laolaltă într-o zidire strânsă și încheată, în care toți creștem spre a fi un Templu sfânt pentru Domnul (Efes.2). Nu la întâmplare, deci, îmbrăcarea noastră cu o inimă plină de dragoste și bunătate este vizibilă în această părtășie a bisericii. La fel și iertarea și îngăduința care, dacă observăm, vorbesc despre relaționare.

Suntem așadar, chemați să observăm transformarea noastră și prin prisma bisericii și a străngerii laolaltă, unde îmbrăcarea noastră cu legătura dragostei este dovada supremă a transformării noastre cât și un martor fin că rămânem pe cale, preocupați constant de destinul nostru în Hristos.

APLICAȚII

Cum am putea defini identitatea noastră în Hristos? Cum ne influențează aceasta în viața de zi cu zi? Poți să identifici o situație în care anumite lucruri de acolo te-au ajutat să trăiești diferit?

.....

.....

.....

De ce este atât de necesară dezbrăcarea de faptele firii pământești? Ce lucruri implică aceasta concret? Poți să enumeri câteva situații care ți se par a fi dovezi clare de dezbrăcare a firii în viața ta?

.....

.....

.....

Ce legătură are Hristos cu transformarea noastră? Ce rol are Cuvântul lui Dumnezeu în transformare? Dar comunitatea celor credincioși?

.....

.....

.....

26 oct., Coloseni 3:15-25: Mărturia bună înseamnă relații frumoase în familie și biserică (16-17)

RELAȚIILE NOASTRE SUNT PARTE DIN UNIVERSUL CREDINȚEI NOASTRE

Dacă în lecția trecută ne-am axat pe dezbrăcarea de faptele firii pământești și reînnoirea noastră în Hristos, îmbrăcându-ne cu omul ce nou, acum Pavel se mută pe universul relațiilor și pe reformarea acestora. Transformarea noastră se vede și în sfera relațiilor. Un autor creștin afirma, printre altele, că testul unei credințe autentice are întotdeauna trei componente: doctrinară, socială și morală. Astfel, știm că suntem mântuiți dacă prin credință îl îmbrățișăm pe Hristos ca Domn și Mântuitor. Lucrul acesta vorbește deja despre prezența și influența decisivă a Duhului Sfânt în viața cuiva. Nimeni nu poate spune și crede că Isus Hristos este Domnul fără împuternicirea specială și chemarea clară făcută de Duhul Sfânt. La fel de clar intervine și testul social sau testul relațiilor. Acesta vizează dragostea de frați. Este vorba aici despre transformarea noastră în exterior. Nu se poate să fi în Hristos și să nu se vadă dragostea de frați, în exterior. Apostolul Ioan ne reamintește că acesta este un semn clar al întâlnirii cu Dumnezeu și al cunoașterii Caracterului său (1 Ioan 4,7,8). Și apoi apare și testul moral. Acesta vorbește despre sfințirea personală sau interioară. Toate trei se manifestă clar și convingător în viața oricărui credincios. Nu la întâmplare, deci, și în cazul de față Pavel trece în revistă și sfera relațiilor noastre. Pentru că și ele sunt atinse și transformate de Hristos.

CRITERII MAJORE PENTRU EVALUAT RELAȚIILE (3:15-17)

Așadar, și la relații vedem criterii sau lucruri distincte de care trebuie să ținem cont. E adevărat că relațiile pot decurge în virtutea inerției sau a legăturilor organice dintre ele (ex., relațiile biologice din familie). Aceasta nu le face, însă, în mod obligatoriu biblice sau sănătoase. Dimpotrivă, realitatea tristă e că de multe ori exact contrariul e adevărat. Câte relații nu sunt toxice și dureroase, chiar între soți și soții, sau părinți și copii? Așadar, care sunt lucrurile care guvernează sfera relațiilor noastre? E interesant că Pavel menționează mai întâi apartenența noastră la trupul lui Hristos (v.15). Aceasta produce o diferență majoră pentru credincioși. Cu alte cuvinte, suntem legați organic prin credință, exact ca într-un

trup biologic. Ce facem reverberează în tot trupul prin legăturile lui strânse. Suntem mai multe mădulare și totuși trăim în armonia unui singur trup (1 Cor.12:20).

Armonia și pacea arată realitatea relațiilor sănătoase.

Nu trebuie să existe, deci, nici dezbinare, nici ruptură și nici indiferență între frați. Mădularele se țin departe de pericolul acesta prin faptul că își poartă de grijă unele altora (1 Cor.12.25). Ele simt profund unele cu altele. După cum o durere acută se resimte în tot corpul, tot așa și mădularele lui Hristos plâng și se bucură împreună cu fiecare membru care trece prin încercări. Toți sunt chemați să participe în dragoste și cu un spirit care zidește în viața celorlalți. Și chemarea aceasta merge până la sacrificiu și îndelungă răbdare. Manifestăm răbdare și îngăduință chiar și când frații ne greșesc, pentru că așteptăm cu răbdare ca toți să se maturizeze în Hristos.

Nu la întâmplare, deci, versetul 15 vorbește despre pacea lui Hristos. Pentru că ea guvernează și ține împreună acest trup al credinței în unitate. Ea este liantul care face posibilă dezvoltarea, creșterea și inclusiv recuperarea tuturor celor din biserică. De observat că nu vorbim în cazul de față de acea pace interioară pe care o primim individual în Hristos, ci de o pace a relațiilor, care arbitrează relațiile noastre în părtășia trupului.

Călăuzirea Cuvântului arată resursele și autoritatea în relațiile noastre.

Cuvântul are și el rolul său la fel de special în viața trupului. Scriptura formează, călăuzește și validează comportamentul nostru. El este la fel de relevant și în cazul de față. După cum vom vedea, și pentru relații există tipare divine pe care le regăsim în Cuvântul lui Dumnezeu. De aceea, Cuvântul trebuie să locuiască din belșug în noi (v.16). El este antidotul pentru orice atitudine carnală, firească pe care am putea să o manifestăm în relații. Raportarea la Cuvânt nu este doar pentru a dobândi cunoștințe teologice, ci pentru a îl pune în practică. Apostolul Iacov ne îndeamnă să primim cu blândețe Cuvântul sădit în noi pentru că acesta ne poate mântui sufletele, lucru pe care Cuvântul îl face prin călăuzire și corectare (Iacov 1.21).

Părtășia Cuvântului duce la consultare și discernământ.

De aceea, Cuvântul ne va duce la ascultare dar și la discernământul atât de necesar în relații. În cuvintele textului, trebuie să fim în stare să ne învățăm și ne sfătuim unii pe alții (v.16). Lipsa învățaturii sănătoase ne va face să fim lumești și firești în relațiile noastre. Nu sunteți voi lumești, zice apostolul Pavel în altă parte, când în relațiile voastre apar certuri, dezbinări și trăire firească, ca în rândul celorlalți oameni (1 Cor.3.3)? Vedem că lipsa de discernământ e legată clar de lipsa hranei tari, care ar fi dus la relații sănătoase între frați.

Vorbirea duhovnicească duce la consolidarea credinței și relațiilor.

Vorbirea duhovnicească, de asemenea, primește o subliniere clară în textul de față. Felul în care vorbim și ce vorbim are un impact impresionant în relații. Chemarea noastră este, deci, să ne purtăm la fel de duhovnicește și în vorbire. Cuvintele noastre trebuie să aibă ținută, cât și conținut bun, sănătos. Vorbirea noastră trebuie să fie presărată cu psalmi și cu cântări de laudă, exact cum mâncarea e presărată cu sare (v.16). Cu alte cuvinte ne concentrăm pe lucrurile care fac bine și care zidesc în general. E aproape de la sine înțeles că astfel de lucruri creează o cultură sănătoasă a relațiilor. Când trăim așa, certurile și dezbinările par niște fenomene alienate, străine, care nu au ce căuta între noi. La modul cel mai credibil ajung străine de cultura și atmosfera în care ne-am învățat să trăim.

Deci tot ce facem, fie în vorbă fie în faptă, trebuie făcut în Hristos (v.23), adică guvernat de duhovnicesc, de evlavios, mulțumind prin aceasta lui Dumnezeu Tatăl. Urmărim, cu alte cuvinte, și transformarea și mulțumirea noastră către Dumnezeu, prin mijloacele lăsate de El în Scriptură. Când facem așa Dumnezeu promite să binecuvânteze relațiile dintre noi.

RELAȚIILE DIN FAMILIA CREȘTINĂ ȘI MODELUL LUI HRISTOS (3:18-19)

Cu aceste repere ne apropiem pe rând de relațiile menționate de apostol în continuare. Așadar, cum arată, de exemplu, căsnicia creștină? Care este modelul pentru soț și soție? Din fericire, ambii au model perfect de relaționare în lumina relației dintre Hristos și biserică.

Soțiile, pe de o parte, sunt chemate să se supună față de soții lor cum “*se cuvine în Domnul*” (v.18). În Efeseni 5.24 soțiile trebuie să se supună cum se supune biserica față de Hristos ca și Cap al bisericii. Contrar deci, oricărei ideologii care s-ar grăbi să vadă nedreptate aici sau inegalitate, Biblia ne prezintă un model foarte articulat de supunere, unul care reflectă mai degrabă frumusețea divină lăsată de Dumnezeu în relații. Forma de supunere biblică nu ia forma unui abuz. Ea nu este ceva degradant pentru soție. Apostolul Petru, infirmă categoric lucrul acesta când ne reamintește că atât soțul cât și soția sunt părtași în mod egal la mântuire. Cu alte cuvinte, sunt iubiți și prețuiți în mod egal de Dumnezeu (1 Petru 3.7).

Rolul soției vorbește despre frumusețea ascultării de Hristos.

Așadar, supunerea soțiilor vorbește mai degrabă despre un adevăr profund în creație și în familie. Vorbește mai degrabă despre frumusețea ascultării. Ascultarea și supunerea au o frumusețe aparte în universul lui Dumnezeu, o frumusețe pe care chiar Domnul Isus Însuși a trăit-o și ne-a lăsat-o ca pildă de urmat. În Fil.2.6-11, de exemplu, Domnul Isus Însuși nu a considerat ca un lucru de apucat egalitatea cu Dumnezeu ci S-a smerit pe Sine. La fel și soția, reflectă prin rolul ei această frumusețe a unei ascultări evlavioase, a unei supuneri care îl onorează pe Dumnezeu. Aceasta surprinde și termenul folosit aici. Soția se supune voluntar, fiind deci o pildă vie, voită, de ascultare și de dragoste. Când soția procedează așa, Hristos este mărturisit, și implicit și frumusețea bisericii care trăiește în ascultare față de Domnul.

Lucrul acesta are și aplicații practice. Soția nu se supune capricios, nici după cum simte, ci ca cineva care caută să trăiască evlavios în dreptul ei. Petru oferă această perspectivă, atunci când arată că podoaba unei soții creștine este curația nepieritoare a unui duh blând și smerit, adică un duh supus (1 Pet.3.4). Aceasta era frumusețea lăuntrică a Sarei și modelul de urmat, spune apostolul Petru, care se supunea numind-ul pe Avraam, “*domnul ei*” (1 Pet.3.5,6).

Rolul soțului reflectă frumusețea iubirii jertfitoare a lui Hristos.

Soții, la rândul lor, sunt chemați să observe același standard divin în comportamentul lor. Ei trebuie să își iubească soțiile și să nu țină necaz pe ele (v.19). Dragostea menționată aici este o dragoste care nu trimite automat la ceva

romantic sau la emoții puternice ci la o purtare de grijă responsabilă, deplină, sensibilă. Ceva ce vorbește mai degrabă despre sacrificiu și de dăruire totală. Știm că acesta este gândul apostolului, pentru că îl găsim descris ca atare în textul paralel din Efeseni 5. Acolo gândul e dezvoltat în întregime, arătând că iubirea arătată de soț este jertfitoare, după cum Hristos Însuși ne-a iubit jertfindu-se pentru noi până la capăt (*Efes.5.25*).

Textul nostru adaugă îndemnul de a nu purta necaz sau amărăciune soților noastre. Cu alte cuvinte s-ar putea ca situația să aducă amărăciune soțului. Dragostea de la Dumnezeu însă trece de merite sau de drepturi rănite și cere soțului să iubească liber, necondiționat, după cum și Hristos a iubit biserica și a murit necondiționat pentru aceasta. Vedem deci, că și soțul și soția au repere profunde în Scriptură, care ÎL mărturisesc pe Hristos și care îi împlinesc în căsnicie.

Binecuvântarea ascultării de părinți.

În aceeași manieră, binecuvântarea lui Hristos se răsfrânge și în relația părinți – copii. Există aici o înțelepciune pe care părinții trebuie să o manifeste în primul rând și apoi să o și implementeze prin educație și copiilor. Deși responsabilitatea revine cu precădere părinților, ca unii care conduc familia și conturează valorile familiei, totuși îndemnul Scripturii este și către copii. Aceștia trebuie să manifeste ascultare față de părinții lor, ca un lucru care este “*plăcut Domnului*” (v.20).

Ideea transmisă aici este aceeași de supunere față de autoritate. Lucrul acesta este extrem de important, având în vedere multe filozofii curente de parenting. E trist faptul că orice fel de autoritate pe care ar putea să o exercite părinții în prezent e considerată de unii drept o potențială problemă, care fie încalcă exprimarea personalității copiilor, fie regulile dezvoltării lor independente. Ori și aici trebuie menționat, că Dumnezeu ne trimite către binecuvântarea lui, atunci când ne oferă repere pentru familie. Autoritatea părinților nu distruge personalitatea în dezvoltare a copiilor ci mai degrabă are ocazia de a o modela sănătos, biblic, conform principiilor lui Dumnezeu. Această ascultare pregătește copiii pentru viață, și mai ales pentru ascultarea de Dumnezeu, care este cea mai importantă formă de ascultare pe care trebuie să o experimentăm. În sensul acesta nu e nimic mai trist decât să vezi un copil ieșind

nepregătit pentru viață din căminul familiei. Ascultarea copiilor înseamnă, deci, în mod constant, acces la educație și la valori sociale și spirituale. De aceea și Cuvântul ne încurajează ferm să învățăm pe copii calea Domnului și când aceștia vor fi mari nu se vor depărta de căile lui Dumnezeu.

E la fel de probabil, totuși, că viziunea nu e punctul forte al copiilor. E bine să le reamintim atunci că lucrul acesta “*place Domnului*” (v.20). Acesta este un îndemn plin de dragoste care cheamă la încredere în Domnul, și la a primi educația părinților, ca pe ceva ce îi va binecuvânta mai târziu în viață.

Responsabilitatea părinților în educația copiilor.

La fel de mult, însă, greutatea acestei autorități apasă pe umerii părinților. Ea trebuie exercitată cu înțelepciune și cumpătate ca nu cumva să devină un abuz din partea părinților și o povară pentru copii. Părinții sunt chemați să nu frângă un spirit fraged, în formare, ci mai degrabă să câștige prin răbdare și perseverență pe copiii lor. „Întărâtarea la mână”, de exemplu, poate fi clar o formă de duritate din partea taților (în limba greacă apare termenul *pateres* – cu referire directă la tați). La fel pot fi așteptările prea mari, nerealiste sau reproșurile constante, fără pic de empatie din partea părinților.

Orice lucru, care frânge un copil și îl face să renunțe sau să se răzvrătească, trebuie evitat cu înțelepciune. Pierderea nădejzii trebuie evitată ca pe ceva ce va aduce roade toxice în viața copilului, de multe ori chiar în viața de adult. De aceea este atât de important să ne reamintim cum ne tratează Dumnezeu și pe noi, adulții, în calitate de copii ai Săi. Această relație sau postură trebuie să fie modelul nostru suprem. Unde am fi toți dacă Dumnezeu nu ar exercita constant atât de multă răbdare și dragoste în maturizarea noastră?

Familia creștină extinsă și relațiile de muncă între patroni-angajați.

Și această secțiune este integrată în sfaturile pentru familie, pentru că multe familii includeau în gospodăriile lor și slujitori casnici, sau robi casnici. De aceea, Pavel abordează și relația dintre robi și stăpâni sau relația socială. Această relație însă depășește cadrul familiei, în final, și se extinde la instituții mai diversificate social și deosebite de familie. Tocmai de aceea, și principiile expuse nu sunt doar pentru robi sau stăpâni, în gospodăria mică, ci pentru orice situație de muncă și

interacțiune socială în care suntem prinși în societate. Creștinii sunt chemați să exerseze o anumită atitudine și aici, mai ales că în contextele sociale datorăm la fel de mult teamă, respect, supunere, muncă sau orice alt lucru de care Scriptura ne face conștienți. Se știe, din păcate, câtă uzură și cât abuz există și în rândul interacțiunilor sociale. De multe ori dezamăgirea e cu atât mai mare cu cât aceasta vine din partea fraților, a celor care mai apoi se regăsesc în contexte de biserică sau de slujire comună.

Valoarea ascultării de Domnul

Așadar, cu ce suntem datori în contextul social, potrivit cu textul nostru? În primul rând cu integritate. Nu ne îndeplinim obligațiile față de șefi, doar pentru că suntem văzuți (v.22). Integritate înseamnă că rămânem la fel chiar și când nu ne vede nimeni. De fapt, aceasta și este inima integrității, când acționez din principii interioare care rămân constante indiferent de scenariul din exterior. Motivația reală deci, este mai adâncă și ne aduce aminte de viața noastră ascunsă în Hristos (v.3). Facem totul pentru Domnul care ne vede în ascuns (v.22). El este ținta tuturor motivațiilor noastre. De remarcat, de altfel, cât de mult insistă apostolul pe acest aspect în toate relațiile amintite.

Domnul Hristos este stăpânul și modelul slujirii

Nu există motivație mai profundă decât aceea că îl iubim pe Domnul și lucrul acesta se vede în tot ce facem. Chiar și în cazul robilor există îndemnul acesta, deși dintre toți probabil că ei aveau viața cea mai grea. Cu toate acestea, chiar la ei apare o alăturare de cuvinte care surprinde. Exact față de ei Pavel accentuează poate cu cea mai mare forță domnia lui Hristos. Ei slujesc adevăratului Stăpân (*tō kyriō Christō*). Pavel le mută gândul de la stăpânul vremelnic la Hristos, adevăratul Stăpân și Domn peste viețile noastre. Gândul acesta este o mare ușurare și îmbărbătare, știind că în ultimă instanță toate vin din mâna Lui bună peste viețile noastre. Interesant că și răsplata lor este tot de la Domnul. Ca unii care probabil că nu au cunoscut bucuria moștenirii pe pământ, apostolul îi încurajează să vadă că îi așteaptă o moștenire mult mai prețioasă de la Domnul (v.24). Vedem încă o dată, cât de mult Hristos trebuie să permeeze totul aici și să ne dea viziunea și puterea să trăim diferiți. În toate lucrurile nu suntem ca unii fără speranță, ci ca

unii care în Hristos au primit tot harul necesar ca să trăim diferit și să aducem roadele vrednice de pocăința noastră.

APLICAȚII

Ce ne învață Coloseni 3 despre relațiile noastre? Care sunt criteriile de aici prin care filtrăm comportamentul nostru? Poți să identifici lucruri care ți se aplică ție specific și care te ajută să trăiești diferit?

.....
.....
.....

De ce este necesar ca soțul și soția să se bazeze pe Cuvânt în relația lor de căsnicie? Ce impact are acesta în viețile lor? Poți să enumeri moduri concrete prin care ei sunt binecuvântați când ascultă de Cuvânt?

.....
.....
.....

Cum ar trebui să decurgă relația dintre părinți copii în lumina Scripturii? Poți să descrii câteva provocări contemporane cu care se luptă părinții de astăzi? Dar copiii? Cum se aplică principiile din Biblie în situațiile respective?

.....
.....
.....

Cum aplicăm principiile biblice în contextul carierelor noastre? Poți să enumeri câteva dintre provocările contemporane cu care ne întâlnim la lucru? Poți să descrii impactul pe care o mărturie bună îl poate avea în societate?

.....

.....

.....

2 nov., Coloseni 4:1-9: Viața sfântă răscumpără vremea (5)

VIAȚA DE RUGĂCIUNE A CREȘTINULUI

Este foarte important să observăm că apostolul Pavel încheie epistola cu accent pe tema rugăciunii. Și este normal să fie așa pentru că nu există viață autentică de credință, care să nu cunoască experiența rugăciunii. Chiar dacă aceasta este o realitate discretă a inimii, ea nu poate să lipsească din viețile noastre. Vedem aceeași concluzie și în Efeseni 6, unde după discuția vitală despre armură, apostolul încheie tot cu importanța rugăciunii (*Efes.6.18*).

Rugăciunea bună este practică și perseverentă.

Remarcăm că Pavel pune accent pe rugăciune la fel de mult aici, ca și în deschiderea epistolei. Apostolul vine către coloseni ca unul care cunoaște el însuși experiența rugăciunii. El se roagă neîncetat și mulțumește lui Dumnezeu pentru credința lor încă de la început (*1.3*). Am putea spune că vine către ei într-un spirit de rugăciune și că la fel de mult rămâne într-o stare de rugăciune vis-à-vis de ei. Când aude de la Epafras despre credința lor, Pavel nu încetează să mulțumească pentru ei și să ceară în continuare lucruri de la Domnul (*v.9*). Dubla mențiune a rugăciunii face din ea un lucru important. De aici și îndemnul explicit către coloseni, să stăruiască la rândul lor în rugăciune (*Col. 4.2*).

Cuvântul folosit aici, *a stăru*, provine dintr-un termen în limba greacă care transmite ideea de a fi tare în ceva, de a adera sau a insista cu putere pe lângă o persoană sau pentru un lucru, și anume, într-un mod permanent, fără oboseală. Ideea este de perseverență sau de feroare într-un lucru sau angajament. Cu alte cuvinte suntem chemați să cunoaștem dedicarea în rugăciune. Adevărul este că oricât de simplu ar suna îndemul acesta, realitatea tristă este că de multe ori nu percepem sau cel puțin nu trăim așa rugăciunea în felul acesta. Ori chemarea este să vedem rugăciunea ca pe ceva intentional, un lucru căruia îi dedicăm timp deliberat și o energie aparte, astfel că ea nu decurge doar în virtutea inerției.

La fel de important este faptul că o astfel de dedicare nu este doar pentru Pavel. Tindem să asociem, în general, rugăciunea cu oamenii mari ai lui Dumnezeu. Pentru coloseni era clar că Pavel avea o chemare istorică extraordinară, în calitate de apostol și că avea circumstanțe extraordinare în viața

lui, însă viața de rugăciune rămâne o realitate pentru toți credincioșii. Colosenii sunt învățați în aceste versete să se roage în dreptul lor pentru înaintarea Evangheliei, chiar dacă nu duc ei concret Evanghelia într-un mod public sau într-un loc anume (v.3). Pavel are același îndemn și pentru efeseni, într-un text aproape identic. Și aceștia sunt chemați la rândul lor să se roage, printre altele, și pentru Pavel, să aibă prilej să facă cunoscută taina Evangheliei pentru care se află în lanțuri (Efes.6.19). În același fel și noi astăzi suntem chemați să susținem în rugăciune pe cei ce duc Evanghelia, chiar dacă îi însoțim fizic sau nu în lucrarea respectivă. Realitatea este că rugăciunea ne angajează deopotrivă în aceeași bătălie spirituală și pe unii și pe alții.

Rugăciunea este un semn al sănătății spirituale.

Rugăciunea vorbește, deci, foarte mult și despre sănătatea noastră spirituală. Poate că nu ne gândim prea mult la aceasta, dar o viață puternică de rugăciune ne ancorează în primul rând pe noi în credință. Rugăciunea este un semn clar de vitalitate spirituală, la fel cum este și slujirea. Credem că îi slujim pe alții, dar realitatea este că Dumnezeu ne transformă deopotrivă și pe noi în timpul slujirii. La fel și rugăciunea. Mijlocim pentru alții dar Dumnezeu ne transformă la fel de mult pe noi, cei care perseverăm în rugăciune. De aceea, și Pavel insistă să stăruim și să veghem asupra rugăciunii. Ideea este de grijă specială, de atenție neobosită. Perseverăm în rugăciune mai ales când știm cât de ușor suntem deviați de la ea prin tot felul de lucruri.

VIAȚA EXTERIOARĂ A MĂRTURIEI

La fel de mult suntem încurajați să fim o mărturie bună în exterior, în mijlocul oamenilor. Dacă rugăciunea este o experiență a duhului în ascuns, trăirea în afară este o bună ocazie de mărturie spre slava lui Dumnezeu. Față de cei din afară suntem chemați să ne purtăm cu multă înțelepciune (v.5). Accentul nu cade pe vreo situație în mod expres ci mai degrabă pe principiu. Cu alte cuvinte suntem chemați la discernământ constant. Judecăm fiecare situație corespunzător și încercăm să răspundem oamenilor într-un fel care îl onorează pe Dumnezeu și care nu lasă loc de mărturie proastă. Dimpotrivă, mărturia noastră bună oprește orice reputație proastă, calomnioasă care ar putea circula în mod nedrept despre creștini, și oferă har celor ce ne văd sau ne cunosc personal (1 Petru 2.12).

Mărturia bună se vede în vorbirea frumoasă, duhovnicească.

De aceea Pavel se îndreaptă în textul de față și către vorbire, pentru că aceasta are atât de mult de-a face cu mărturia exterioară. Vorbirea noastră trebuie să fie plină de har și dreasă cu sare (v.6). Harul de aici poate fi deopotrivă și harul mântuirii despre care aflăm din Evanghelie, dar și maniera amiabilă, plină de bunătate în care vorbim sau răspundem oamenilor. Ambele sunt la fel de adevărate și de necesare în vorbirea noastră. Nu la întâmplare vorbirea noastră trebuie să fie dreasă cu sare. Condimentăm cu multă înțelepciune conversațiile noastre, urmărind și maniera dar și prilejurile de evanghelizare prin care Dumnezeu ne cheamă să vorbim oamenilor. La fel de mult înseamnă să ne ferim și de vorbirea stricată, de multe ori marcă obișnuită a oamenilor și a conversațiilor fără Dumnezeu. După cum sarea care păstrează calitatea nealterată a mâncării, tot așa și noi trebuie să păstrăm climatul sănătos al conversațiilor în care ne lăsăm angrenați sau din care facem parte.

Mărturia bună se vede în folosirea bună a timpului

Răscumpărarea vremii este iarăși un test clar al sensibilității spirituale de care ar trebui să dăm dovadă în general (v.6). Gândul se referă, fie la a folosi la maxim ocaziile de mărturie printre semeni, fie la a ne feri pe noi înșine de tot ceea ce poate fi rău în anturajul interacțiunilor sociale. Textul din Efeseni 5.15,16 ne ajută pentru că reia aceeași idee de a răscumpăra vremea. Acolo textul se referă mai degrabă la atenția sporită față de tot climatul lumesc, pervertit, context în care ar trebui să umblăm cu o atenție sporită ca nu cumva să devenim noi înșine corupți sau deviați de la credință. Termenul care înseamnă răscumpărare se referă la a cumpăra ceva pentru sine, din piață, ceva care să devină proprietatea ta. Astfel, răscumpărarea timpului înseamnă a profita maxim de fiecare ocazie ivită, pentru a face bine și a fi o mărturie bună spre slava Domnului, a face din timp o proprietate a ta, folosită spre bine, spre scopurile lui Dumnezeu.

VIAȚA DE PĂRTĂȘIE ȘI SLUJIRE A BISERICII

Nu în ultimul rând, apostolul Pavel face trimitere indirect la viața slujitorilor, prin pleiada de lucrători pe care îi menționează pe nume. Sunt salaturile specifice de final de epistolă, însă și acestea sunt pline de teologie și de reflecții sănătoase

pentru noi. Transpare, de exemplu, ideea de autoritate și responsabilitate pe care lucrătorii trebuie să o manifeste în slujire. La fel de clar se vede însă și grija pe care biserica trebuie să o manifeste față de aceștia, prin modul în care se raportează la ei și știe să îi primească în mijlocul ei. De remarcat că lucrătorii menționați aici sunt toți lucrători încercați, cunoscuți personal de Pavel. Lucrul acesta este extrem de grăitor pentru modul în care ar trebui să ne gândim și noi la lucrări și lucrători în generația noastră.

Exemplul lui Tihic, slujitorul credincios

Un astfel de exemplu, este Tihic, cel recomandat colosenilor. Probabil necunoscut la față acestora, Tihic vine totuși să îi slujească, probabil chiar să le aducă epistola în cazul de față. Tihic apare ca un lucrător încercat în Fapte 20.4, unde îl însoțește pe Pavel în drum spre Ierusalim. La fel îl găsim și în Efeseni, unde într-o manieră asemănătoare, este trimis efesenilor (*Efes.6.21,22*). În ambele situații Tihic este același om destoinic, credincios, care mângâie pe frați și duce știri dinspre și către Pavel, de la biserică. Într-o vreme în care comunicarea depindea așa de mult de oameni, caracterul și seriozitatea acestor lucrători iese în evidență ca un lucru atât de important în trupul lui Hristos. De aceea, Pavel îi îndeamnă pe coloseni deopotrivă să aibă încredere în lucrătorii trimiși cât și să îi prețuiască într-un mod special în mijlocul lor. Un exemplu similar apare și în Filipeni 2, în persoana lui Epafrodit. Pavel nu se sfiște să dea detalii amănunțite despre el, pentru ca biserica să îl poată prețui pe deplin și să îl primească cu toată bucuria în mijlocul adunării (*Fil.2.25-30*).

Exemplul lui Onisim, creștinul „folositor”

La fel apare și Onisim („folositor”), ca frate credincios și preaiubit de către apostol (v.9). Interesant că Pavel nu îl menționează aici în postura de rob fugit, ca în Epistola către Filimon, ci ca pe un lucrător preaiubit, care este unul dintre ai lor. Și în cazul lui ca și în cazul lui Tihic, chemarea către biserică este să îmbrățișeze în dragoste și să accepte pe deplin astfel de oameni care se trudesă în mijlocul lor pentru Evanghelie. Lucrurile acestea vorbesc despre sănătatea trupului lui Hristos, care se reflectă și în aceste legături pline de dragoste între biserică și slujitori. În Hristos toată zidirea crește ca să fie un templu pentru Domnul, sfânt și dedicat în toate prvințele.

APLICAȚII

Ce ne învață Coloseni 4 despre viața de rugăciune? Cu ce cuvinte cheie asociază Pavel rugăciunea? Poți să identifici câteva motive de rugăciune pe care le menționează apostolul? Care este relevanța lor și pentru noi astăzi?

.....

.....

.....

De ce este importantă o mărturie bună față de semenii noștri? Cum putem fi o mărturie bună față de ei, conform învățaturii din Coloseni 4? Poți enumera câteva lucruri concrete care dau o mărturie bună în mijlocul oamenilor?

.....

.....

.....

Ce înseamnă să răscumpărăm vremea în contextul de față? Ce presupune să ne purtăm cu înțelepciune în mijlocul oamenilor? Poți să enumeri câteva dintre provocările cu care se luptă generația noastră în mijlocul oamenilor?

.....

.....

.....

Ce lucruri esențiale învățăm despre lucrători din saluturile lui Pavel? Dar despre biserică? Ce ne spune relația biserică-lucrători despre sănătatea trupului lui Hristos?

.....

.....

.....

9 nov., Coloseni 4:10-18: Salutările sfinte și valoarea exemplului frățesc (12-13)

Ultima parte din epistolă ne arată legăturile strânse dintre Pavel și destinatarii scrisorii. Este o învățătură importantă pentru păstori și pentru învățătorii din Biserică. Toate sfaturile posibile valorează și mai mult când sunt spuse în dragoste și în relații de prietenie. Dacă suntem doar niște voci din afară, pline cu îndemnuri, și nu oameni prietenoși, frați în Hristos, atunci sfătuirea creștină, consilierea, nu vor merge prea departe în inima omului, nu vor ajunge să îi îndemne cu folos și eficientă.

În afară de acestea, sănătatea unei biserici locale se vede din exemplul de vieți schimbate ale oamenilor din biserică. Între aceste exemple se observă în Colose exemplul lui Aristarh, al lui Marcu și Iust, apoi cel al lui Epafras și Luca, și în final, cel al lui Arhip. În aceste salutări finale ale lui Pavel se vede că predicarea și exemplul lui au rodit bine între creștinii din Colose și că ascultătorii l-au urmat. Ei au dovedit compasiune, spirit de slujire, de rugăciune, dedicare în lucrare și dorință de a ține legătura prin părtașie frățescă.

CREȘTINUL ADEVĂRAT ARE COMPASIUNE ȘI SLUJEȘTE CU CREDINCIOȘIE (ARISTARH)

Despre Aristarh, tovarășul de temniță al lui Pavel, se spune este și el interesat de coloseni și îi salută. Aristarh are o inimă apropiată de a lui Pavel, împărtășește suferințele închisorii împreună cu el, dar îi și salută pe cei din Colose. Un creștin care știe să fie alături de frații săi, și de aproape și de departe, arată că are o viață nouă în Hristos. Alături de el, este menționat și Marcu, vărul lui Barnaba, apoi și Isus – zis Iust. Ei erau evrei, sau „tăiați împrejur” așa cum îi numește Pavel, și dintre toți au fost singurii gata să îl încurajeze pe Pavel, să fie alături de el. Orice pastor sau misionar va recunoaște că asemenea oameni care te încurajează sunt foarte prețioși. Despre ei aflăm că au lucrat umăr la umăr cu Pavel pentru Împărăția lui Dumnezeu. Așadar, toată această sfătuire a lui Pavel a dat roadă, pentru că au existat oameni ca Aristarh, Marcu și Iust.

CREȘTINUL ADEVĂRAT ESTE RUGATIV, PRIETENOS ȘI DEDICAT (EPAFRAS, LUCA)

În al doilea grup de creștini menționat în salutările finale intră Epafras, Luca și Dima. Epafras este amintit ca „unul dintre ai voștri”, deci era un credincios din

Colose. El, la fel îi salută din Roma și în el se văd trăsăturile pe care Pavel voia să le încurajeze și în ceilalți din Colose. El este numit „rob al lui Hristos” și știm că adesea așa se prezenta Pavel pe sine. Adică, își dedicase întreaga viață în slujirea Domnului, și Domnul trecea prin toate greutățile. Apoi, Pavel spune că Epafras se luptă în rugăciune pentru frații săi creștini din Colose. Nu doar se roagă pentru frați, dar rugăciunea aceasta este dusă cu o mare luptă sufletească, cu drag, cu insistență. Parcă îl auzim pe Epafras rugându-se cu multă participare sufletească, așa, ca într-o luptă. Așadar, rugăciunea nu este doar o cerere simplă, ci este și o luptă insistență. Frații nu trebuie doar amintiți în rugăciune, ci pentru ei trebuie să ne luptăm în rugăciune. Scopul rugăciunilor lui Epafras este important și Pavel își face timp să îl descrie. Epafras se ruga așa încât colosenii să ajungă maturi (desăvârșiți), să fie deplini hotărâți să trăiască după voia lui Dumnezeu. Maturi și deplin hotărâți în voia lui Dumnezeu, iată două atitudini pe care avem nevoie să le urmărim și noi, și să ne rugăm pentru cei dragi ai noștri, să le aibă și ei în viață. Epafras este un om plin de râvnă, plin de interes real pentru frații săi. El nu este unul care îi salută cu superficialitate, doar din politețe, ci cu intenție deplină și sinceră.

Alături de el, și probabil, cu aceleași trăsături sunt amintiți și Luca – numit „doctorul preaiubit” și Dima. Aceștia sunt amintiți alăturat în text, dar viețile lor au fost foarte diferite. Luca a fost tovarăș în multe din slujirile și călătoriile lui Pavel, chiar și în întemnițări, și a devenit faimosul evanghelist Luca. Dima, a fost un prieten de o vreme, interesul său pentru evanghelie a ținut doar un timp, iar dorința de a fi promovat în lumea de atunci, l-a scos din grupul de însoțitori credincioși ai lui Pavel. În a doua epistolă către Timotei, Pavel scrie: „Dima, din dragoste pentru lumea de acum, m-a părăsit, și a plecat la Tesalonic.” Avertizarea implicită, la nivelul Scripturii, este că în lucrarea creștină poți să nu fii constant, poți să fii deturnat, poți să face lucruri bune, dar fără dedicare și dragoste profundă, de durată. Așa a fost Dima (2Tim 4:10).

BISERICILE VII ȚIN LEGĂTURA ÎNTRE ELE, ÎN SLUJIRE ȘI ÎNVĂȚĂTURĂ

În ultimul rând, vedem că Pavel scoate în evidență nu doar relațiile dintre credincioși, în familii și în biserică, dar și pe cele dintre bisericile locale. Într-adevăr, Biserica mare, universală, a lui Hristos, există prin numeroase biserici

locale, care ar trebui să țină legătura, să se încurajeze, să se ajute reciproc. Și îi mulțumim lui Dumnezeu pentru toate cazurile când bisericile locale sunt implicate în astfel de relații.

Pavel amintește în salutările finale bisericile din Laodicea și din casa lui Nimfa, precum și pe cea a fraților din Colose, și le spune să țină legătura între ele și să citească epistolele pe care le-au primit. Cea către coloseni ni s-a păstrat, dar cea către laodiceni, nu ne-a rămas, deși există părerea că Epistola către Efeseni este cea care a fost numită aici „epistolă către laodiceni”. Important este că bisericile sunt invitate cu subiect și predicat să țină legătura în studiul cuvântului, în părtășie și în colaborare în lucrare. În mod interesant, tocmai aici, în încheiere, apare menționat și Arhip, un slujitor creștin din Colose sau Laodicea, căruia i se spune „ia seama să împlinești bine slujba pe care ai primit-o în Domnului”. Termenul „slujba” traduce cuvântul *diakonia*, și se pare, astfel că era chemat să asigure lucrări de ajutorare a fraților, de tip diaconal. Probabil că era unul din oamenii care era implicat în lucrări importante, de anvergură, unde era nevoie de atenție și slujire curată, dedicată. Și ca el, poate, suntem și noi, și avem și noi de îndemnuri la dedicare și atenție în slujirea creștină.

Finalul epistolei și ultima salutare este scrisă chiar de mâna lui Pavel, ceea ce înseamnă că până acum la scrierea epistolei a fost ajutat de un frate secretar. Toată învățătura biblică trebuie să ne conducă la dragoste frățască. De aceea, Pavel încheie: „Aduceți-vă aminte de lanțurile mele. Harul să fie cu voi! Amin.”

APLICAȚII:

Cât de important este să fii alături de slujitorii bisericii, din prietenie și frăție, cu sinceritate? Orice slujire trebuie să fie plătită de Biserica locală sau există și voluntariat?

.....

.....

.....

Ce credeți că înseamnă să te lupți în rugăciune pentru cineva?

.....
.....
.....

Cât de importantă este perseverența și seriozitatea în lucrare? Prin ce se aseamănă și prin ce se deosebesc Luca și Dima?

.....
.....
.....

În ce privințe ar trebui să se vadă colaborarea între bisericile locale din zone apropiate?

.....
.....
.....